

Codos i Rossi w Warszawie „Joseph le Brix” i „Biarritz” startują dziś do Moskwy

Wczoraj o godz. 3 m. 15 popołudniu wylądował na lotnisku cywilnym w Okęcie jeden z samolotów, eskortujących francuskiego ministra lotnictwa, p. Pierre'a Cot'a w jego podróży do Moskwy, słynny „Joseph le Brix”, pilotowany przez dwóch znanych rekordzistów Codos'a i Rossi.

„Joseph le Brix”, potężny jednopłat typu Blériot 110 o silniku Hispano 500 C. V., wystartował wczoraj o g. 9 m. 10 rano ze Strasburga, gdzie, jak wiadomo, zatrzymał się w drodze z Paryża, i wziął kierunek na Warszawę przez Frankfurt, Cassel i Erfurt, lecąc z szybkością 180 km. na godzinę.

Na lotnisku powitali pilotów ambasador Francji, p. I. Laroche z małżonką, przedstawiciel ministerstwa komunikacji, p. Krasicki, dyrektor linii lotniczej „Air-France”, p. Taguard i zawiadowca portu lotniczego p. Pelc oraz grupa członków kolonii francuskiej.

Samolot, na którym Codos i Rossi pobili w sierpniu r. b. rekord długości lotu New York — Rayac, przebywając w ciągu 56 godzin i

30 minut przestrzeń 9104 km., odznacza się tem, że jest specjalnie przystosowany do ślepych lotów. Kabina jego, ukryta w kadłubie, ma tylko boczne okienka w kształcie luminatorów, które w czasie lotu mogą być ściśle zamknięte; pilot orientuje się przy pomocy instrumentów.

O godz. 4-tej popołudniu nadleciał drugi samolot z eskorty ministra francuskiego, „Biarritz”, pilotowany przez de Verneuilha i wiozący trzech pasażerów. Jednopłat trzystopowy typu Cousinet 33, o trzech silnikach Gipsy po 110 C. V. każdy, „Biarritz” ma za sobą olbrzymią trasę Paryż — Noumea (Nowa Kaledonia). Podobnie jak „Joseph le Brix” wystartował ze Strasburga o godz. 9 m. 40 i drogę do Warszawy przebył z szybkością 185 km. na godzinę.

Obie załogi przelocowały w Warszawie i dzisiaj o 9 rano startują do Moskwy na Dynaburg. Lotnicy przewidują, że, po czterodniowym pobycie w Moskwie w drodze powrotnej powtórnie zatrzymają się w Warszawie.

Żałobne manifestacje Czerwonej Armji przy trumnie ś. p. kpt. Lewoniewskiego

MOSKWA, 15.9. — Na lotnisku w Kazaniu, dokąd przewieziono zwłoki ś. p. kpt. Lewoniewskiego, sowieckie władze wojskowe reprezentowali dowódca dywizji tatarskiej Wasiljew, jego zastępca Jurczenko i komisarz dywizji Chajrullin.

W ostatniej chwili przed eksportacją zwłok ś. p. kpt. Lewoniewskiego na dworzec kolejowy przybył samolotem z Saratowa dowódca brygady lotniczej okręgu nadwołżańskiego Jussupow, celem złożenia kondolencji na ręce przedstawicieli poselstwa polskiego p. Zabieli, Dowódca sowieckich sił lotniczych Aleksis udął się na miejsce katastrofy do miasteczka Jadrin, celem osobistego odwiedzenia dyr. Filipowicza.

Z Kazania do Moskwy towarzyszy trumnie przez centralnej komisji do badania katastrof przy głównym urzędzie sowieckiego lotnictwa cywilnego Jefremow. Delegat tego urzędu p. Kaplan pozostał przy ppłk. Filipowiczu w Jadrinie i będzie mu towarzyszył w drodze powrotnej do Moskwy.

MOSKWA, 15.9. — Zwłoki ś. p. kpt. Lewoniewskiego przybyły dziś o godz. 1-ej w południe do Moskwy. Na dworcu kazańskim obecni byli przedstawiciele komisariatu lu-

dowego, spraw zagranicznych i sowieckich władz lotniczych, oraz poselstwo polskie in corpore z postem Łukasiewiczem na czele, a także attaché wojskowy państw zaprzyjaźnionych.

Na trumnie zmarłego złożono krzyż i różaniec. Wagon ze zwłokami zostanie przewieziony na dworzec białorusko-bałtycki, gdzie wieczorem przed odejściem pociągu pośpiesznego do Warszawy odbędzie się ceremonia żałobna z udziałem czerwonej armji. Przy wagonie wystawiono wartę honorową.

Do granicy polskiej zwłokom ś. p. kpt. Lewoniewskiego towarzyszyć będą zastępca attaché wojskowego przy poselstwie Rzeczypospolitej w Moskwie kpt. Harland i radca handlowy Zmigrodzki.

Cała prasa sowiecka zamieszcza obszernie depesze o przebiegu katastrofy oraz o ceremonii przewiezienia zwłok bohaterskiego lotnika polskiego.

Z powodu tragicznego zgonu ś. p. kpt. Lewoniewskiego p. minister Butkiewicz wystąpił na ręce wdowy po zmarłym lotniku następująca depesza: „Wyrazy prawdziwego współczucia z powodu wielkiego nieszczęścia, jakie Panią spotkało przesyła minister komunikacji”.

Oznaki inflacji dolarowej

Strajki robotników -- defetyzm banków

LONDYN, 15.9. Ostatnie wiadomości z Ameryki, zamieszczone w prasie angielskiej, zdają się wskazywać na poważne trudności, na jakie natrafia w obecnej chwili prezydent Roosevelt.

Stanowisko przemysłowców wobec nowego kodeksu pracy wywołuje strajki robotników, żądających natychmiastowego wprowadzenia w życie nowego kodeksu pracy.

Strajk górników w Pensylwanii, w którym bierze udział od 30 do 40.000 ludzi, doprowadził nawet wczoraj do poważnych zaburzeń, w czasie których 15 osób zostało rannych. Z drugiej zaś strony przemysł amerykański zaczyna odczuwać znowu silnie brak kapitałów obrotowych, których banki nie chcą przyznawać, bojąc się ryzyka. Roosevelt rozważa obecnie nową formę pomocy przemysłowej przez udzielanie kredytów ze stro-

ny rządu. W Londynie oceniają podobne trudności w polityce kredytowej rządu, jako inflację dolarową. W związku z tem, dolar na giełdzie londyńskiej obniżył się wczoraj bardzo znacznie. W zamknięciu za funt szterling płacono 4,62 dol. Dalszy rozwój wypadków amerykańskich obserwowany jest w Londynie bardzo bacznie i z pewnym niepokolem.

Zniżka dolara do 6 złotych

Na prywatnym rynku — dalsza niższa dolara do 6,02 w zagłarowaniu, przy obliczeniu międzynarodowym 6,05. Bank Polski obniżył cenę dolara do 6 zł.

Ścisły kontakt min. Cot'a z władzami wojska sowieckiego

PARYŻ, 15.9. — Przebywający w Kijowie minister lotnictwa Cot wraz z towarzyszącymi mu osobami zjedził w dniu wczorajszym miasto.

MOSKWA, 15.9. — Francuski minister lotnictwa Pierre Cot oczekiwany jest w Moskwie dziś około godz. 16.30.

Podczas pobytu w Kijowie i Charkowie gości francuskich podejmowały przedewszystkiem władze wojskowe, z którymi min. Cot nawiązał ścisły kontakt.

W oświadczeniu udzielonym kijowskiemu korespondentowi Iz-

wiastii, min. Cot zakomunikował swą radość z powodu możliwości powitania czerwonej armji.

Dziś o godz. 13.30 samoloty francuskie wystartowały z Charkowa do Moskwy.

MOSKWA, 15.9. — Francuski minister lotnictwa Pierre Cot wraz z towarzyszącymi mu osobami wylądował na lotnisku w Moskwie, witany przez komisarza ludowego dla spraw agr. Litwinowa, komendanta moskiewskiego okręgu wojskowego, przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych oraz przez członków ambasady francuskiej.

Obrazy nad subskrypcją Pożyczki Narodowej

Onegdaj odbyło się konstytucyjne zebranie warszawskiego, wojewódzkiego o komitetu obywatelskiego Pożyczki Narodowej. Na zdjęciu stoja: generał komisarz Pożyczki St. Starzyński i woj. Twardo.

Sobieski twórcą zębów niepodległości Węgier

Odsłonięcie pomnika w historycznym Estergomie

BUDAPESZT, 15.9. — Delegacja polska udała się dzisiaj specjalnym pociągiem do Estergom. Towarzyszyli jej: węgierski minister sprawiedliwości Lazar, poseł R. P. p. Lebkowski, wiceprzewodniczący izby deputowanych Czettler, prezes węgierskiej kolei państwowej Samarjay, przedstawiciele węgierskiego ministerstwa spraw zagranicznych oraz kół politycznych.

Na dworcu w Estergom oczekiwali na delegację polską prymas Węgier arcybiskup Sereby, przedstawiciele władz i miasta. Burmistrz Glatz wygłosił serdeczne powitalne przemówienie, na które odpowiedział prymas Hlond.

W Estergom, które zostało uwolnione od Turków dzięki zwycięstwu króla Sobieskiego pod Parkanami, odbyła się przy współudziale olbrzymiej mas ludności uroczystość odsłonięcia pomnika Sobieskiego.

Po mszy św. i odsłonięciu przez chóry hymnów polskiego i węgierskiego, wygłosił przemówienie prezes Stowarzyszenia węgiersko-polskiego, dr. Bartel, który podkreślił, iż Sobieski nie tylko uchronił świat chrześcijański przed nawalą turecką, ale również zapoczątkował wyzwolenie Węgier. Pomnik wyraża wdzięczność Węgier dla wielkiego króla.

Po przemówieniu dr. Bartla opadła zasłona, przykrywająca pom-

nik, a chór odśpiewał hymn polski i węgierski.

Węgierski minister sprawiedliwości Lazar w mowie swej zaznaczył, iż na cokole pomnika widoczne są obok siebie orzel polski i krzyż węgierski.

Droga, którą kroczyli naród polski i naród węgierski — powiedział minister była zawsze równoległa. Wielokrotnie obydwaj narody spotykały się w ciągu stuleci, nigdy jednak nie wstępowały przeciwko sobie z wrogiemi zamiarami. Zawsze wyciągał ku sobie przyjazną dłoń, potwierdzając wielką prawdę historyczną, iż wzmocnienie przyjaznego sąsieda jest równoznaczne z własną konsolidacją.

Kiedy król Sobieski zapoczątkował wyzwolenie Węgier, odwiedził się tem samem za wielki dar, jaki przed 400 laty Węgry uczyniły Polsce — w osobie króla Stefana Batorego.

Historja wyzwolenia Estergomu jest wielkim i sławnym wydarzeniem, którego pamięć Węgry zachowują na zawsze.

Po przemówieniu węgierskiego ministra sprawiedliwości Izara u stóp pomnika Sobieskiego w Estergom wygłosił mowę minister Matuzewski, oświadczając, iż Polska i Węgry obchodzą obecnie uroczystości, poświęcone pamięci króla Sobieskiego nie dla tego, że przy-

niósł on Polsce sławę, a Węgom niepodległość, lecz również dlatego, że zwycięstwo wiedeńskie uwolniło Europę od widma niewolnictwa.

Polska i Węgry jednakowo gorąco są przywiązane do swej niepodległości. Ta miłość wolności stworzyła pomiędzy obu braćmi narodami jaknajścisłejsze węzły. Uroczystości dzisiejsze łączą przeszłość z przyszłością. Pomnik ten jest dowodem przyjaznych uczuć wielkich mas narodu węgierskiego do Polski, która odpowiada Węgom podobnymi uczuciami przyjaźni.

Następnie odbyła się uroczystość objęcia w posiadanie pomnika przez burmistrza miasta Estergom. U stóp pomnika złożyli wieńce minister Janta-Pożyczński, minister Lazar oraz przedstawiciele licznych delegacji i organizacji.

Po inauguracji pomnika prymas kardynał Sereby podejmował uczestników uroczystości śniadaniem.

Święto narodowe Meksyku

w rocznicę proklamacji proboszcza wsi

Dzisiaj republika Meksykańska obchodzi swe święto narodowe. Data ta jest rocznicą proklamacji niepodległości Meksyku, ogłoszonej temu lat 123 przez ojca Miguel Hidalgo, proboszcza wsi Dolores.

Meksyk — jako państwo niepodległe — ma przeszłość krótką, lecz pełną chwali. Pod przewodnictwem prezydenta Benito Juarez Meksykanie zrzucili panowanie domu Habsburgów, ustanowione pod auspicjami Napoleona III-go i przywrócili instytucje republikańskie i demokratyczne.

Za panowania prezydentów rewolucyjnych: Carranza, Obregon i Calles Meksyk dokonał nowych zwycięstw w dziedzinie demokracji i sprawiedliwości społecznej.

Przyszły okres prezydencki, który zaczyna się w dniu 1-ym grudnia 1934 i będzie trwał 6 lat, będzie poświęcony konsolidacji i rozwojowi wewnętrznemu państwa według planu, zaprojektowanego przez gen. Calles i przyjętego przez prezydenta Rodrigueza i Narodową Partię Rewolucyjną.

PREZYDENT MEKSYKU, Abelardo Rodriguez

Hitlerowski Zespół Pracy bez polskich organizacyj

Od kilku miesięcy ZZZ domagał się wystąpienia polskich związków zawodowych z t. zw. Zespołu Pracy na Śląsku, gdzie obok kilku polskich organizacyj zawodowych reprezentowane były niemieckie organizacje zawodowe.

Niemieckie związki zawodowe, uczestniczące w „Zespole”, onanowane zostały przez wpływy hitlerowskie. Pierwszy wystrzał z Zespołu Pracy Związek Metalowców ZPP, a obecnie w jego ślady wstał Związek Górników ZPP i Ch. ZZ.

Zuchwałość Chunchuzów

Wykolejenie pociągu i uprowadzenie podróżnych

MOSKWA, 15.9. — Wedle doniesień sowieckich z Chabarowska, Chunchuzi spowodowali katastrofę pociągu w pobliżu stacji Pogranicznaja, przyczem pociąg ostrzelano i doszczętnie ograbiono pasażerów, uprowadzając 60 osób do niewoli, w tem 32 obywateli sowieckich. Wśród jeńców znajduje się wiele kobiet i dzieci. Również wzięto, do niewoli mandżurską eskortę pociągu w sile 12 policjan-

tów. Jeden Europejczyk jest zabity.

Generalny konsul ZSSR w Chablinie złożył na ręce władz mandżurskich energiczny protest, żądając uwolnienia uprowadzonych obywateli sowieckich i zapewnienia bezpieczeństwa na kolej wschodnio - chińskiej.

„Izwiestia” na innym miejscu atakują nowy budżet japoński, nazywając go „budżetem planów wojennych”.

Dobrze wyszedł na względach dla Hitlera

BERLIN 15.9. Z polecenia kancлера Hitlera bawarski minister sprawiedliwości Frank mianował prezydentem najwyższego sądu krajowego w Monachium sędziego Naithardta, który w swoim czasie

sadził Hitlera. Stało się to — jak oświadczył w przemówieniu swem Frank — „w uznaniu obiektywizmu Naithardta, pomimo czynionych zewnątrz prób wywarcia na niego nacisku”.

„Zydom nie udzielamy opieki”

Niebywały napad na obywatela polskiego

ESSEN, 15.9. — W Haltern grupa hitlerowców napadła na Żyda, obywatela polskiego Izraela Rosenę i dotkliwie go pobiła. Napadnięty ratując się, skoczył do przejeżdżającej taksówki, lecz napastnicy w drugim aucie puścili się za nim w pozoł.

Prowokacyjny sztandar przedmiotem interwencji

PARYŻ, 15.9. — Pomimo dyskrecji kół oficjalnych, potwierdza się pogłoska, iż ambasador Francji w Berlinie Francois Poncet interweniował wczoraj w imieniu rządu francuskiego u ministra spraw zagranicznych von Neuratha w związku z wreczeniem oddziałowi szturmowców w Keehlu sztandaru z napisem „Strasburg”.

Premier Daladier i Paul Boncour badała obecnie raport Francois Poncet oraz omawiała instrukcje, jakie zostaną mu przesłane.

Krytyka i złośliwość najsurowej karane w Niemczech

BERLIN, 15.9. — Na skutek interwencji kół hitlerowskich władze krajowe w Wirtembergji wydały rozporządzenie, na mocy którego właściciele lokali publicznych pociągami będą do odpowiedzialności za krytykę pod adresem rządu, po-

szczególnych ministrów, kierowników partii hitlerowskiej, lub też złośliwie uwagi o obecnym regime, wypowiedzianych w ich lokalach przez gości. Rozporządzenie przewiduje najostrejsze kary do zamknięcia lokalu włącznie.

Bomba za Fajsala

Zamieszki antyangielskie w Damaszku

JEROZOLIMA, 15.9. — Śmierć króla Fajsala wywarła w krajach arabskich olbrzymie wrażenie. Dzienniki arabskie w Palestynie, Syrii i Iraku ukazywały się przez szereg dni w czarnych obwódkach.

W związku z pogłoskami o rzekomym otruciu króla Fajsala, odbyła się w Damaszku przed kon-

sulatem brytyjskim wroga demonstracja, przyczem nieznaną sprawcą rzucił bombę, raniąc jedną osobę. Wojsko rozpryszyło demonstrantów.

We wszystkich miastach Syrii na znak żałoby przzerwano prace na jeden dzień.

Skrzynka pocztowa zdradziła Göringą Prawda o podpaleniu Reichstagu

LONDYN, 15.9. — Wczoraj o godz. 11-ej w jednej z sal związku adwokackiego w Londynie rozpoczęła swe prace międzynarodowa komisja śledcza, która przeprowadza badania, celem ustalenia odpowiedzialności za podpalenie Reichstagu.

Na początku posiedzenia przewodniczący komisji adwokat angielski Pitt odczytał list prezesa Izby adwokackiej, wyjaśniający, że sae oddane zostały do dyspozycji komisji jako akt kurtuazji międzynarodowej. Nie wynika jednak z tego faktu, że komisja prowadzi swoje prace oficjalnie pod auspicjami związku adwokatów angielskich.

Przemówienie powitane, a równocześnie wyjaśniające moralne znaczenie prowadzonego śledztwa, wygłosił jeden z przywódców Labour Party, w izbie gmin, b. członek gabinetu w rządzie Labour Party, oraz jeden z najznakomitszych prawników angielskich sir Stafford Cripps.

Z kolei przystąpiono do odczytania szeregu oficjalnych dokumentów, przedstawiających stan faktyczny podpalenia Reichstagu z interpretacji oficjalnych czynników rządu niemieckiego. Odczytano również wyjątki ze sprawozdań korespondentów zagranicznych w Berlinie na temat okoliczności, związanych z podpaleniem Reichstagu.

Następnie przystąpiono do przesłuchania świadków. Zbadano wczoraj tylko jednego świadka, członka frakcji socjalistycznej Reichstagu, dr. Hertz, który od r. 1922 pełnił funkcję sekretarza frakcji socjalno-demokratycznej w Reichstagu.

Zeznania dr. Hertz dotyczą głównie planów głównego gmachu Reichstagu i przyległego do niego domu prezydenta Reichstagu. Dr. Hertz dokładnie wyjaśnił formalności, związane z wejściem i wyjściem w Reichstagu i przedstawił kwestje podziemnego przejścia, łączącego dom prezydenta Reichstagu z gmachem parlamentu, czynności służby i straży parlamentarnej oraz szereg innych okoliczności, które miały na celu ułatwienie członkom komisji zorientowania się w rozkładzie lokalu podpalonego parlamentu.

Specjalnie ciekawy był moment zeznań dr. Hertz, który oświadczył, że podpalenie mogło nastąpić dopiero po opróżnieniu przez listonosza skrzynki do listów, mieszczącej się w gmachu Reichstagu. Ponieważ listonosz opróżnił te skrzynki o godz. 8.50 wieczorem, a pożar, według oficjalnego komunikatu, zauważony był o godz. 9.15, więc na przeprowadzenie podpalenia pozostało nie więcej, niż 20 minut. Zeznanie to wywarło wielkie wrażenie, abwołem jasne jest, że podpalenie musiało być przedtem odpowiednio przygotowane, aby w ciągu tak krótkiego czasu można było wznieść taki pożar.

Dzisiaj odbędzie się dalszy ciąg śledztwa. Przesłuchani będą m. in. przyjaciele van der Lubbe'a w jego rodzinnym mieście w Holandii, Leyden oraz przedstawiciele holenderskiej partii komunistycznej.

Ambasada niemiecka z polecenia rządu Rzeszy uczyniła wczoraj demarche w Foreign Office, zapytując, czy międzynarodowa komisja prawników, przeprowadzająca w Londynie śledztwo w sprawie podpalenia Reichstagu, działa z inicjatywy oficjalnej rządu brytyjskiego, lub z jego oficjalnego zezwolenia.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Wnioszek ten brzmi: „Uwzględniając wagę sprawy utrzymania pokoju, którego najlepszą gwarancją jest przyjaźń między narodami, w przekonaniu, że dla utrzymania tej przyjaźni jest niezbędne ściśle współpracę wszystkich narodów, Kongres wyraża życzenie, by dyrekcja Fidac'u rozważyła w ciągu roku bież., jakie są najlepsze sposoby stałej i coraz bardziej bliskiej współpracy z b. kombatantami armii nieprzyjacielskich nad utrzymaniem pokoju na świecie”.

PARYŻ, 15.9. — Na otwartym wczoraj w Casablance 14-tym kongresie Fidac'u w komisji, omawiającej sposoby utrzymania pokoju, znalazły się na porządku dziennym m. in. kwestia przyjęcia do Fidac'u b. kombatantów niemieckich.

Delegacja angielska zgłosiła wniosek, zmierzający do przyjęcia Niemców.

Po obszernej dyskusji przyjęto wniosek francuski, który przedstawiony zostanie na plenum.

Wniosek ten brzmi: „Uwzględniając wagę sprawy utrzymania pokoju, którego najlepszą gwarancją jest przyjaźń między narodami, w przekonaniu, że dla utrzymania tej przyjaźni jest niezbędne ściśle współpracę wszystkich narodów, Kongres wyraża życzenie, by dyrekcja Fidac'u rozważyła w ciągu roku bież., jakie są najlepsze sposoby stałej i coraz bardziej bliskiej współpracy z b. kombatantami armii nieprzyjacielskich nad utrzymaniem pokoju na świecie”.

PARYŻ, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

GDANSK, 15.9. — Wysoki komisarz Ligi Narodów p. Rosting, zwiędził wczoraj obóz koncentracyjny dla przeciwników politycznych obecnej władzy w Gdańsku.

Obóz ten urządzony jest z b. twierdzy pruskiej w Wislouszczyku i ma zastąpić kilka obozów, które pierwotnie planowano urządzić w szereg miejscowości na obszarze wojennego miasta. Przebudowa pomniejszenia fortecy jest w pełnym toku. Dotychczas osadzonych w obozie ochronnym więźniów politycznych umieszczano w ciasnych celach aresztu policyjnego.

Przywódcy socjalistów tutejszych pos. Brill, osadzony pierwotnie w areszcie ochronnym na kilka miesięcy wypuszczony został wczoraj po odsiedzeniu 24 dni na podstawie wydanego na skutek interwencji wysokiego komisarza Ligi Narodów zarządzenia senatu, ograniczającego termin aresztu ochronnego z 3 miesięcy do 3 tyg.

Wniosek ten brzmi: „Uwzględniając wagę sprawy utrzymania pokoju, którego najlepszą gwarancją jest przyjaźń między narodami, w przekonaniu, że dla utrzymania tej przyjaźni jest niezbędne ściśle współpracę wszystkich narodów, Kongres wyraża życzenie, by dyrekcja Fidac'u rozważyła w ciągu roku bież., jakie są najlepsze sposoby stałej i coraz bardziej bliskiej współpracy z b. kombatantami armii nieprzyjacielskich nad utrzymaniem pokoju na świecie”.

PARYŻ, 15.9. — Na otwartym wczoraj w Casablance 14-tym kongresie Fidac'u w komisji, omawiającej sposoby utrzymania pokoju, znalazły się na porządku dziennym m. in. kwestia przyjęcia do Fidac'u b. kombatantów niemieckich.

Delegacja angielska zgłosiła wniosek, zmierzający do przyjęcia Niemców.

Po obszernej dyskusji przyjęto wniosek francuski, który przedstawiony zostanie na plenum.

Wniosek ten brzmi: „Uwzględniając wagę sprawy utrzymania pokoju, którego najlepszą gwarancją jest przyjaźń między narodami, w przekonaniu, że dla utrzymania tej przyjaźni jest niezbędne ściśle współpracę wszystkich narodów, Kongres wyraża życzenie, by dyrekcja Fidac'u rozważyła w ciągu roku bież., jakie są najlepsze sposoby stałej i coraz bardziej bliskiej współpracy z b. kombatantami armii nieprzyjacielskich nad utrzymaniem pokoju na świecie”.

PARYŻ, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

Paryż, 15.9. — Sen. Berenger stwierdza w „Agence Economique et Financiere”, że Europa centralna zaczyna dziś grupować się wokół wielkiego magnesu, którym jest Wiedeń.

LONDYN, 15.9. — Były poseł socjalistyczny, Rudolf Bräutseh, znany publicysta, b. redaktor naczelny „Vossische Zeitung”, Georg Bernhardt, oraz b. prezydent pruskiej, Grzesiński przybyli do Londynu, gdzie wystąpią w charakterze świadków w procesie o podpalenie Reichstagu.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Przedstawicielowi ambasady niemieckiej odpowiedziano, że prace tej komisji nie mają nic wspólnego z rządem brytyjskim i że przeprowadzenie tego śledztwa, posiadające charakter prywatny, nie wymagało zezwolenia rządu brytyjskiego.

Germańskie urojenia o niemieckim Wschodzie

Przed kilku dniami odbyła się w Królewcu, w związku z „XXIV-ym Niemieckim Dniem Archiwów”, konferencja niemieckich związków historycznych, poświęcona wysłuchaniu omówieniu referatów, traktujących o historii Europy Wschodniej.

W dzienniku berlińskim „Vossische Zeitung” znajdujemy sprawozdanie z tej konferencji, przyciemniłem niemiecki wywoda poglądy, iż była ona odpowiedział na odbyty niedawno w Warszawie międzynarodowy kongres historyków.

Wśród referatów godzien szczególnej uwagi jest wykład prezesa i kierownika związku „Der Deutsche Osten” (Niemiecki Wschód), prof. dr. P. Luedtke na temat „Odbudowy niemieckiej pracy na Wschodzie”.

Wedle straszczona „Vossische Zeitung”, prof. dr. Luedtke wywodzi, iż Europa Wschodnia już za czasów przed historycznych była niemiecką i „przez wszystkie wieki Wschód uważał siebie za ziemię niemiecką”.

„Znajdujemy się tu, w Prusach Wschodnich — wywodził dalej prof. dr. Luedtke — na prastarych ziemiach germańskich, na gruncie pradawnej niemieckiej walki. Gruntem walki jest cały europejski wschód od Baltyku do Siedmiogrodu, od Wisły a nawe: od Wołgi do Elby, od morza Bałtyckiego aż do morza Czarnego. Dziś cały ten Wschód rozdarły jest pomiędzy wiele państw, ale my, Niemcy, nie uznajemy żadnych granic istniejących na tym terenie, który był decydujący dla całego losu niemieckiej historii. Musimy tę ziemię zatrzymać dla wiecznego dążenia Germanów z Zachodu na Wschód, postawić naród niemiecki twarzą do Wschodu i ukształtować losy Niemiec na Wschodzie”.

Apetyt jest niezły, ale grozi niebezpieczeństwo.

WIEDEN, 15.9. — Wczoraj przed południem grupa bezrobotnych urządziła demonstrację przed pałacem arcybiskupa wiedeńskiego kardynała dr. Innitzera. Demonstranci, należący do partii komunistycznej, chorem wznosili okrzyki: „Jesteśmy głodni”. Policja rozproszyła demonstrantów, aresztując 6 osób.

Demonstracja przed pałacem kardynała dr. Innitzera stoi w związku ze znanym orzeczeniem kardynała w sprawie głodu na Ukrainie sowieckiej i północnym Kaukazie.

Kardynał Innitzer objął protektorat nad utworzonym przez sekretarza kongresu mniejszościowego dr. Amende komitetem niesienia pomocy głodującej ludności w Sowietach.

WIEDEN, 15.9. — Włoskiemu ministrowi lotnictwa marszałkowi Balbo przyznano za największe przedsięwzięcie lotnicze charakteru międzynarodowego najwyższe odznaczenie lotnicze, palmarz złoty.

Willa d'Este. Wrećcenia nagrody tej dokonał dził w Como Louis Bleriot w obecności prefekta miasta oraz licznie zgromadzonych lotników włoskich.

WIEDEN, 15.9. — Organ chrześcijański - społeczny „Weltblatt” zaprzecza jakoby bezpośrednio po zjeździe katolickim zanosiło się na zmiany polityczne w Austrii.

Stosunki polityczne w Austrii będą się rozwijały w drodze ewolucji. „Weltblatt” przypuszcza, że w czasie najbliższym nastąpi połączenie „frontu o czystego” z „frontem narodowo - stanowym”, zorganizowanymi przez wiekancelarza Winklera. Kwestja przystąpienia Heimwehry do „frontu o czystego” przedstawia się również po myślnie.

WIEDEN, 15.9. — Organ chrześcijański - społeczny „Weltblatt” zaprzecza jakoby bezpośrednio po zjeździe katolickim zanosiło się na zmiany polityczne w Austrii.

Stosunki polityczne w Austrii będą się rozwijały w drodze ewolucji. „Weltblatt” przypuszcza, że w czasie najbliższym nastąpi połączenie „frontu o czystego” z „frontem narodowo - stanowym”, zorganizowanymi przez wiekancelarza Winklera. Kwestja przystąpienia Heimwehry do „frontu o czystego” przedstawia się również po myślnie.

WIEDEN, 15.9. — Organ chrześcijański - społeczny „Weltblatt” zaprzecza jakoby bezpośrednio po zjeździe katolickim zanosiło się na zmiany polityczne w Austrii.

Stosunki polityczne w Austrii będą się rozwijały w drodze ewolucji. „Weltblatt” przypuszcza, że w czasie najbliższym nastąpi połączenie „frontu o czystego” z „frontem narodowo - stanowym”, zorganizowanymi przez wiekancelarza Winklera. Kwestja przystąpienia Heimwehry do „frontu o czystego” przedstawia się również po myślnie.

WIEDEN, 15.9. — Organ chrześcijański - społeczny „Weltblatt” zaprzecza jakoby bezpośrednio po zjeździe katolickim zanosiło się na zmiany polityczne w Austrii.

Stosunki polityczne w Austrii będą się rozwijały w drodze ewolucji. „Weltblatt” przypuszcza, że w czasie najbliższym nastąpi połączenie „frontu o czystego” z „frontem narodowo - stanowym”, zorganizowanymi przez wiekancelarza Winklera. Kwestja przystąpienia Heimwehry do „frontu o czystego” przedstawia się również po myślnie.

WIEDEN, 15.9. — Organ chrześcijański - społeczny „Weltblatt” zaprzecza jakoby bezpośrednio po zjeździe katolickim zanosiło się na zmiany polityczne w Austrii.

Stosunki polityczne w Austrii będą się rozwijały w drodze ewolucji. „Weltblatt” przypuszcza, że w czasie najbliższym nastąpi połączenie „frontu o czystego” z „frontem narodowo - stanowym”, zorganizowanymi przez wiekancelarza Winklera. Kwestja przystąpienia Heimwehry do „frontu o czystego” przedstawia się również po myślnie.

WIEDEN, 15.9. — Organ chrześcijański - społeczny „Weltblatt” zaprzecza jakoby bezpośrednio po zjeździe katolickim zanosiło się na zmiany polityczne w Austrii.

Stosunki polityczne w Austrii będą się rozwijały w drodze ewolucji. „Weltblatt” przypuszcza, że w czasie najbliższym nastąpi połączenie „frontu o czystego” z „frontem narodowo - stanowym”, zorganizowanymi przez wiekancelarza Winklera. Kwestja przystąpienia Heimwehry do „frontu o czystego” przedstawia się również po myślnie.

WIEDEN, 15.9. — Organ chrześcijański - społeczny „Weltblatt” zaprzecza jakoby bezpośrednio po zjeździe katolickim zanosiło się na zmiany polityczne w Austrii.

Stosunki polityczne w Austrii będą się rozwijały w drodze ewolucji. „Weltblatt” przypuszcza, że w czasie najbliższym nastąpi połączenie „frontu o czystego” z „frontem narodowo - stanowym”, zorganizowanymi przez wiekancelarza Winklera. Kwestja przystąpienia Heimwehry do „frontu o czystego” przedstawia się również po myślnie.

WIEDEN, 15.9. — Organ chrześcijański - społeczny „Weltblatt” zaprzecza jakoby bezpośrednio po zjeździe katolickim zanosiło się na zmiany polityczne w Austrii.

Stosunki polityczne w Austrii będą się rozwijały w drodze ewolucji. „Weltblatt” przypuszcza, że w czasie najbliższym nastąpi połączenie „frontu o czystego” z „frontem narodowo - stanowym”, zorganizowanymi przez wiekancelarza Winklera. Kwestja przystąpienia Heimwehry do „frontu o czystego” przedstawia się również po myślnie.

Tajemnicze manewry w powietrzu

w imaginacji ogłupianych hitlerowców

Kiedy myślnie jeszcze w Niemczech, że sowiecka Rosja stanie zawsze przeciwko niemu, wierszowskiemu, zloszczono się wówczas i zaprzeczano, że Niemcy oficerowie jeżdżą do Rosji i szkoleją jej armię. Pisały wtedy gazety niemieckie, że wiadomości o podróży niemieckich oficerów do Rosji są polsko-francuskim wymysłem, a nawet gdyby były prawdą — to przecież fachowcy niemieccy mają prawo szukać posad tam, gdzie zechcą.

Zmienił się teraz obraz. Teraz Niemcy krzyczą na cały świat, że Herriot zwiedza Rosję i że francuski minister lotnictwa Pierre, Cot przyjechał do Moskwy i chce się zapoznać z sowieckim lotnictwem. Kiedy chodziło o przygotowanie sowiecko-niemieckiej awantury — wszystko było, dobrze. Kiedy się jednak okazało, że ta niemiecko-sowiecka awantura jest no dościami do władzy Hitlera niemożliwa — okazuje się że jest zła.

Pisma niemieckie podały wiadomości, takich nie podała żadna za-

niująca się agencja, nawet niemiecka. Ich „własne telegramy“ opisują jakieś myślane przeloty eskadr francuskich nad Niemcami. Polska, eskadr, których nawet nikt w Polsce nie widział. Jakies paradny samolotów i wojsk ziemnych, które się nie odbyły, jakieś tajne manewry, których plan nie poznał się nawet w mózżach odnośnych sztabowców.

Wszystko to byłoby zabawne, gdyby Niemcy, kraj wielkiej niedyś kultury, nie były zupełnie odcięte od świata. Rozumiemy wszystkie potrzeby propagandy rewolucyjnej. Każdej rewolucji, choćby nawet hitlerowskiej. Ale nie możemy zrozumieć, dlaczego Niemcy tak nagłe mają być poddani procesowi ogłupiania. Nie możemy zrozumieć tej potrzeby, żeby w rozsądno Niemca trzeba było zrobić w parę tygodni głupią, wierzącą w bujdy lotniczych manewrów na wschodzie Europy, tak jak ciemni ludzie wierzą w gusa i zabobony.

Wydała się nam, że te „niemieckie manewry umysłowe“ prasy na-

weł poważnej przedtem, nim Niemcy zdobył Hitler, w większą szkodę przyniosły niemieckiemu narodo-

Turystyka morska rozwija się imponująco

Zapoczątkowana przed trzema laty polska turystyka morska zdobyła sobie duże powodzenie w kraju. Frekwencja wycieczkowiczów stale się zwiększa. Gdy w lecie 1930 r. zorganizowano załazewie jedną wycieczkę zagraniczną z 475 turystami, a w roku 1931 — dwie z 1051 turystami, to w ciągu lata ubiegłego takich wycieczek było już pięć z 2.895 turystami, a w sezonie bieżącego roku liczba wycieczek

osiągnęła ilość 12 z 5.804 turystami.

Sezon tegoroczny był szczególnie interesujący. Przedwzrostkiem zwiększona została ilość wycieczek a ceny niższe. Wskutek obniżenia ceny — frekwencja była duża a statki przepelnione. Największym powodzeniem cieszyły się wycieczki tańsze, kilkudniowe do Kopenhagi i do Sztokholmu.

Królowa hiszpańska wybaczyła synowi Przyjęła kubańską synową

Wreszcie, po przeszło dwu miesiącach ceremonii, ożywionej korespondencji, oraz pośrednictwa licznych osób, nastąpiło pogodzenie pomiędzy ekskrólestwem Hiszpanii, a ich synem księciem Asturji. Jak wiadomo, ekskról Alfons XIII oraz małżonka jego królowa Ena, nie chcieli pozwolić na małżeństwo syna z Kubanką, która poznał w Lozannie.

Młody książę, który wolał widocznie „żonę w ręku“ niż „tron na dachu“, ożenił się, mimo groźby wydziedziczenia ze strony rodziców. Ślub odbył się w Szwajcarii; nie pomogły nic perswazyje króla Alfonsa, który specjalnie odwiedził w tym celu syna.

Po ślubie nastąpiło zerwanie z rodziną. Król Alfons udał się w podróż samochodem po Czechosłowacji, małżonka jego z córkami pojechała na wakacje do Holandii. A e-

pertraktacje trwały i, oto, teraz uwiązane zostały pomyślnym rezultatem. Młody książę Asturji przyjął wraz z małżonką do Paryża, gdzie ma nastąpić jego spotkanie i pogodzenie z rodziną.

Królowa Ena uściska swą nową synową.

Opowiadają, że na decyzje królewskiej pary wpłynęły prócz pewnych rachub politycznych, i inne okoliczności. Jak wiadomo, książę Asturji był obciążony dziedziczną chorobą zaniku ciałek krwi i nie poruszał się inaczej, jak o kulach. Od chwili zbliżenia się do kochanki przez niego Kubanki, zaczął odzykiwać się i lekarze dopatrują się wzrost cudu w nagłym jego ozdrowieniu. Książę Asturji zdołał przekonać rodziców, że wyzdrowienie jego jest zasługą miłodej jego żony.

Żałobny dzień Kongresu

po nagłym zgonie prof. Karwowskiego

Poznań 14 września

Nad trzecim dniem Zjazdu lekarzy w Poznaniu rozpostarł się wola śmierci. W pełni obrad dotarła o godz. 11 do wszystkich sekcji wiadomość o nagłym zgonie prof. Adama Karwowskiego, przewodniczącego Komitetu organizacyjnego Zjazdu.

Wiadomość ta wywiera wstrząsające wrażenie na wszystkich uczestnikach. Poprostu wierzyć się nie chce, że człowiek ten, o atletycznej budowie, czerstwy — już nie żyje. Jeszcze wczoraj rozmawialiśmy z nim. Był miły, uprzejmy, żywo się interesował pracą sprawozdawców prasowych, pomagając na każdym kroku. W razie najmniejszych trudności wymyślał „receptę“, na której kreślił kilka magicznych słów, które usuwały wszelkie trudności.

Już wczoraj po rauce u Pana Prezydenta czuł się mocno osłabiony. Rano zastawiono zastrzyki, które jednak nie pomagały. Powinien był pozostać w łóżku. Ale nie

pozwoliło mu na odpoczynek — poczucie obowiązku. O godz. 10 miało się odbyć posiedzenie Sekcji Dermatologicznej, które miał otworzyć. Postanowił więc wbrew niepokojącym objawom ze strony serca pójść. Zaczął się ubierać — nie skończył jednak, gdy miłościwa śmierć przecięła nagie pasmo jego żywota. Padł na posterunku.

Rano, zanim dowiedziano się o tragicznym zgonie s. p. prof. Karwowskiego, odbyły się liczne zebrania sekcyjne. W auli Uniwersytetu odbyło się przedpołudnie posiedzenie plenarne, na którym gen. dr. Rouppert wygłosił odczyt p. t. „Nauka polska, a zagadnienie obrony kraju“, a po nim prof. L. Hirschfeld miał wykład p. t. „Zagadnienie współzycia drobnoustrojów i człowieka“.

Oba odczyty plenarne przedstawiły w syntetycznym ujęciu problem walki człowieka z człowiekiem i człowieka z zarażkami chorobotwórczymi.

Gen dr. Rouppert mówił o niebezpieczeństwach wojny przyszłości. Niestety naród najbardziej pokojowo nastawiony, jak Polska, musi o nich myśleć, ponieważ wszystkie państwa się zbroją i nie z tego dobro wynikać nie może.

Głównym narzędziem przyszłej wojny będzie broń chemiczna, a jedna z najskuteczniejszych metod walki lotniczo - gazowa. Wojna ta będzie groźna, ale przedwzrostkiem groźna dla tych, którzy nie będą do niej przygotowani. Wobec wielu niespodzianek, jakiegoś gotowej walki gazowej, uczeni polscy, lekarze, chemicy i farmaceuci winni się jaknajlepiej przygotować na koniec noś obrony gazowej.

Przed wojną gazową przyszłości nie trzeba szerzyć paniki, osłabiać odporności moralnej narodu, jak czynią to liczne broszury, przedstawiające całą grozę wojny gazowej, lecz trzeba się do niej przygotować, bo to jest jedynie wyjście z tragicznej sytuacji. Organizacja obrony gazowej winni się zająć uczenia.

Lekarze, w przyszłej wojnie będą mieli jeszcze jedno doniosłe zadanie: obronę kraju przed atakiem bakteriologicznym. Jest to broń dotychczas nieznaną i niestosowaną na szeroka skalę. Musimy się jed-

nak przygotować na wszelkie ewentualności.

Pewnym kontrastem do odczytu gen. Roupperta był wykład prof. Hirschfelda. Przedstawił on całokształt walki ludzkości, walki wspólnych, ramię przy ramieniu, przeciwko wspólnemu wrogowi, bakterjom chorobotwórczym. Współpraca ludzkości na tym terenie doprowadziła do wielu zdobyczy, jakimi są surowice, szczepionki i t. p. środki. Współzycie człowieka i bakterii układa się rozmaicie. Raz jedna, raz druga strona odnosi przewagę, zależy to od zjadliwości bakterii i odporności człowieka. Dzięki postępowi nauki rozporządzamy licznymi środkami, które mogą na stałe utrwalić przewagę człowieka nad mikroorganizmami, które — z jednej strony wzmagają odporność ras ludzkich, a z drugiej strony zmniejszają zjadliwość zarazków. Jesteśmy, być może, niebyle odlegli od chwili, kiedy choroby zakaźne będą należały do przeszłości.

Obaj prelegenci zostali nagrodzeni licznymi brawami. Wobec nadejścia smutnej wieści o zgonie s. p. Karwowskiego prace kongresu zostały odroczone do jutra. Nad gmachami zawisły flagi żałobne. K.

Miljoner — manjak nie wiedział co go zabija

W Reno, w Stanach Zjednoczonych, zmarł fabrykant karoseri samochodowych, Horace Elliot Wadsworth, który pozostawił majątek w sumie około miliona dolarów.

Fabrykanta przesładowały przed śmiercią wizje senne, pod wpływem których zdawało mu się, że na życie jego czyha stałe jakieś nieznanne zło.

Dziwak przeznaczył w swym testamencie 25.000 dolarów na przeprowadzenie dokładnego śledztwa co do okoliczności, w jakich nastąpiła śmierć, a 100.000 dolarów na wytropienie i ukar-

anie domniemanego mordercy. Reszta majątku, przewyższająca 900.000 dolarów zapisał Wadsworth po połowie drugiej swej żonie oraz 8-letniej córce — pierwszemu małżeństwu.

Zarządzona sekcja zwlok stwierdziła, że zmarły był nalogowym piakiem. Jako alkoholik ulegał przeto halucynacjom, których wynikiem była manja przesładowca.

Na wniosek spadkobierców i egzekturowi testamentu, sąd unieważnił testament w części dotyczącej rozporządzenia sumą 125.000 zł. i przyznał je również najbliższej rodzinie zmarłego.

Sztuczne jezioro buduje rząd saski

Dla ożywienia żeglugi rzecznej na Łabie, rząd saski projektuje budowę w pobliżu Pirny wielkiego sztucznego jeziora, któreby regulowało poziom wody na Łabie i tetno żeglugi.

Jezioro rozciągać się będzie na prze-

strzeni 4 km. i będzie mogło pomieścić około 120 mil. mtr. kubicznych wody.

Plan przewiduje zatrudnienie przeszło 10.000 robotników przez okres 3 lat.

Wspomnienia z przeszłości

W b. mieście koronacyjnym Rumuńi Brasow, odbył się kongres związków oświatowych „Astra“. Na zdjęciu u uczestniczki zjazdu w strojach z 18-go wieku w pochodzie przez miasto.

„A na tej papryce zbuduję kościół mój“

Pieprz importowano dawniej z krajów, położonych nad południowym Atlantykiem. Obecnie sprowadzamy go z znacznie bliższych stron — z Jugosławii, gdzie istnieje hodowla papryki.

Niestety, kryzys dotknął i piękne miasteczko jugosłowiańskie Horgosz, gdzie hodowcy papryki cierpieli od nadmiaru wytworów swej kultury. Poza tem jednak mieszkańcy Horgoszu mieli drugą wielką niedolę: nie posiadali porządnego kościoła. Stary kościół chylił się zupełnie ku ruinie.

I oto znalazł się w Horgosz człowiek, który postanowił rozwiązać zarówno kwestię nadmiernego urodzaju pieprzu, jak i odbudowy kościoła.

Proboszcz parafii Horgoszu wpadł na zwinny pomysł:

— A na tej papryce zbuduję kościół — powiedział sobie i istotnie tak uczynił.

Czcigodny kapłan rozleciał po całej Jugosławii listy, zawierające pewną ilość pieprzu, z napisem na kopertach: „Próbka bez wartości“. Do towaru dołączona była prośba „następującej treści: „Mieszkańcy Horgoszu mają za dużo pieprzu, ale nie mają świątyni. Prześlijcie choć drobną ofiarę na odbudowę naszego kościoła“.

Oryginalny pomysł proboszcza wydał świetne rezultaty. Zaden adresat nie rzucił przesyłki do kosza. Ze wszystkich stron kraju posypały się mniejsze i większe ofary.

3.000.000 zł. odszkodowania za złamanie serca

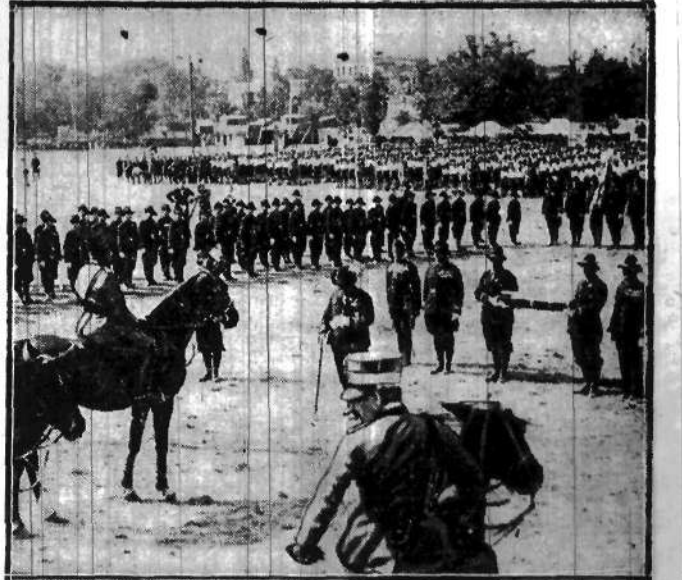
Tancerka nowojorska Jeanne de la Mar wytoczyła znanemu inżynierowi Ralfowi Modrzejewskiemu proces, w którym żąda odszkodowania w sumie 500.000 dolarów za „złamanie serca“.

Twierdzi ona, że Modrzejewski swego czasu obiecywał ją zaślubić.

Modrzejewski, liczący 72 lata, ożenił

się przed dwoma laty. Obecnie przebywa w San Francisco, gdzie kieruje komitetem doradczym inżynierów przy budowie największego mostu na świecie, mającego połączyć San Francisco poprzez zatokę morską z miastem Oakland.

Der Węgrów dla Mussoliniego

Geł Marseek, dowódca węgierskiej szkoły kadetów, wręcza Mussolinimu na placu Dux w Rzymie artystycznie wykonany symboliczny miecz lasztyowski.

JOSEK GOJ

— Jak Boga kołham — odezwał się jeden z chłopów — ja som go widziłem przez okno, jak kładł pieniądze do kieszeni, ja mogę przysiąc, że go widziałem.

Josek stał za drzwiami, przysłuchiwał się przez chwilę odgłosom rewizji i postanowił nacgle:

— Teraz, lub nigdy! — i wyskoczył na podwórze.

Jeden chłop z „patyczkiem“ w ręku zabiegł ma drogo. Tak samo wyglądał, jak ten, którego widział we śnie i który chciał go uderzyć w głowę. Josek już miał duszę na ramieniu i śmierć przed oczami, uskoczył jednak w bok, a chłop zaczął o coś nogą i omal sam się nie przewrócił. Josek co sił począł uciekać dalej. Chłopi z mieszkanka wyskoczyli z krzykiem i przylączyli się do tych, co gonili.

• Półwa wsi: kobiety, dzieci i starcy gonili Joska z krzykiem:

— Trzymaj, łapaj złodzieja!

Joskowi poczęło już brakować tchu. Zaczął wyrzucać pieniądze z kieszeni.

— Ostatnia próba — myślał — chłopci zaczna zbierać, a mnie dadzą spokój.

Lecz i teraz pomylił się, albowiem było ich tak wiele, że chociaż niektórzy zaczęli je zbierać, to reszta goniła go z większym jeszcze zapalem. Josek widział śmierć w całej grozie, a znikąd żadnego ratunku. Lada chwila upadnie, bo widać i jego nogom

sprykrzył się złodziejski chleb i już nie chcą mu służyć.

Poczuł teraz najwyraźniej żal do własnych nóg, bo dotychczas dopisywały mu niejele i mierz w ostatniej chwili, gdy był w trudnej sytuacji, ratowały go. A teraz? Jakby wszystko sprysnęło się przeciwko niemu — czuł, że upada.

Wtem dostał silny cios w głowę i padł. Chciał się jeszcze podnieść, lecz otoczyły go już ze wszystkich stron postacie chłopów i okładali „patyczkami“, gdzie popadło. Coraz więcej przybywało chłopów, kobiet i dzieci z okrzykiem: „trzymaj, łapaj“, pomimo tego, że już leżał na ziemi we krwi, gdyż za pierwszym uderzeniem, które otrzymał w głowę, rozbił mu ją, pozbawiając przytomności.

Mimotem krzyk nie ucichł. Otoczono go kotem; każdy z chłopów był uzbrojony w widły, cepy, deski, drągi, kobiety zaś miały w rękach miotły, grabie, motyki, a niektóre z nich widać przybyły wprost z kuchni i pewno śniadanie szykowały, bo w rękach trzymały różne kuchenne przybory.

Kto tylko przybył, cisnął się, aby go chociaż nogą kopnąć. Wyglądało, jakby jakiś obrządek rytualny odprawiano nad nim i kto tylko przybywa, musi go tknąć.

Nareszcie jeden z chłopów krzyknął:

— Dakcie powrozy, trzeba go związać, a to nam jeszcze gotów uciec!

Chłopi i o tem nie zapomnieli; ze wszystkich stron zaczęli podawać rozmaite powrozy, lejce, kantary, żelazne pętki. Tyle nanieśli tego, że Tatarzy związałiby dwa pułki wojska, by w jasyr pognać. Jeden z chłopów, świeżo przybyły, trzymał w jednej ręce widły, a w drugiej pęto żelazne i wołał, jakby go ze skóry darli:

— Puśćcie i mnie, miech i ja obaćce tego ptaska. Chłopi odsunęli się trochę, a przybysz rzucił się z wielkim zapalem na Joska, okładając go żelaznymi pętami, wrzeszcząc przytem:

— A ty ptasku, dostałeś się, co? — toś ty mojemu ojcu dwadzieścia pięć lat temu dwie szkapę ukradł! — ja cię poznałem, ja ci teraz pokażę.

To mówiąc, zaczął Joskowi nakładać pęta na nogi. Ten leżał już nieruchomo, nie odczuwał żadnego bólu. Chłopi skrepowali mu nogi, ręce, a on nawet nie drgnął. Jeden z chłopów, przypatrując mu się bacznie, mówił:

— Hej, ptasku, ty nadarmo udajesz, że już nie żyjesz, ja się znam na złodziejskich sposobach, to ci się nie uda.

Odrwał się do chłopów i mówił dalej:

— Jak ja jesteście byłem kawalerem, to jechałem do Hameryki i też ukradł mi 250 rubli, o, żebym ja go złapał — to onby już więcej nie krał — i kopnął w głowę leżącego z rozmachem, aż krew buchnęła ustami ranego.

Zjawił się nareszcie poszkodowany, bo do tej pory był zajęty odbieraniem pieniędzy, które Josek porzucił po drodze.

— Co, kumie, wszystko jest?

— Gdzieśtam, nawet połowy nimo — odpowiedział zagadnięty ze smutkiem.

— Trzeba rewidować go — dodał „Hamerykanin“ — i poczęto rozbierać Joska aż do białizny.

— Oho! to żyd jest, patrzajka, ja się znam na tem... a ty niechrzczone duszka! — nie mógł to do żywego iść krać — krzyczał ten, którego ojcu dwadzieścia pięć lat temu ukradziono konie, szturgnął go obcasem w twarz.

Josek leżał teraz nawznak, w pokrwawionej białiznie, bo skoro padł pod uderzeniem „patyczka“

w tył głowy, legł na piersiach i w tej pozycji go bili, teraz zaś, do rewizji, przewrócił go nawznak. Cała twarz jego była pokrwawiona. Kobiety poczęły szeptać:

— Dostę już będzie miał, nie trzeba go już więcej bić.

Po rewizji, kiedy nic przy nim nie znalezione, poszkodowany krzyczał:

— Oddaj wszystko, bo ja cię żywcem pochowam pod stodółką.

Josek nawet nie drgnął, tylko krew kropelkami kapłała mu z ust, a „Hamerykanin“ mówił:

— Jo się znam na takich kawalkach, on umyślnie udaje, że już nie żyje, a potem nam cmychnie pod nosem — nie uda ci się, na nie ten sposób, mów, gdzie masz resztkę pieniędzy schowane!

— Trzeba mu buty ściągnąć — mówił jeden — może schował tam pieniądze!

„Hamerykanin“ ściągnął buty i znalazł tylko „szaber“ i pęk wytrychów.

— A co to jest? — chłopci brali z rąk do rąk, oglądając złodziejskie przybory, nawet dzieci musiały dotknąć przedmiotów, które starsi oglądali. A „Hamerykanin“ objaśniał zebrałym, do czego to służy, a potem dodał, że w Hameryce są jeszcze lepsi złodzieje, jak w Polsce, co on na własne oczy widział.

— Panowie, co wy robicie, bójcie się Boga, boż ten człowiek już kona, a wy krzyczycie, żeby oddał pieniądze, toż wszystko rozrucił, jak uciekał; z pewnością przywłaszczyl je sobie ci, co zbierali — już on wam nie powie, bo nie może.

— Pani nauczycielka ma rację — powtórzyły cztery młode dziewczęta — dobrze, że pani przybyła, może już skońca się meki tego nieszczęśliwego

(Dok. nast.)

W 1683 r. -- półksiężyc, w 1933 r. -- swastyka

Odsiecz wiedeńska Europy przeciw hitleryzmowi na fle uroczystości ku czci Sobieskiego

Wiedeń, 14 września.

Nad biurkiem przy którym Franciszek Józef spędzał dzień pracy i podpisywał akta państwowe, wisiał przez wiele dziesiątków lat polski obraz... Obraz Jana Matejki: Zjazd Habsburgów i Jagiellonów w Wiedniu w r. 1515.

Obraz ten znajduje się obecnie w Wiedniu w prywatnym posiadaniu Niewstwy. Gdyż stanowi on dokument historyczny pierwszorzędnej wagi, a jako arcydzieło Matejki wzmianki o nim znajdują się w dziełach z przeszłości.

Było to w roku 1515, gdy cesarz Austro-Węgier odwiedził Kraków. Miasto postanowiło go obdarzyć dziełem sztuki i zamówiło u mistrza Jana obraz. Matejko obrał — z niezwykłą intuicją patriotyczną — następujący fakt z naszej przeszłości: Początek XVI-go stulecia. Jagiellonowie w szczytu potęgi. Na tronie Polski — Zygmunt I, na tronie Czech i Węgier — brat jego Władysław VIII. I wtedy to cesarz Maksymilian podejmuje chytry plan... Podejmuje go w myśl starej dewizy Habsburgów: bella gerant alii, tu felix Austria, nube... niech inni prowadzą wojny, ty szczęśna Austria, zawieraj małżeństwa. Ma cesarz dwie wnuczki, ma Władysław, król Czech i Węgier, córkę Annę i syna Ludwika... Skojarzyć dwa małżeństwa — a w układzie ustanowić, że niechby które z nich pozostało bezdziedzicem — drugie dziedziczy trony...

Tak się też stało. W r. 1515 zjeżdżają się do Wiednia Habsburgowie i Jagiellonowie. Zjazd imponujący i pełen świetności.

Ale zarazem niweczyący po wieki ideę jagiellońską — a kładący podwaliny pod przyszłą świetność monarchii Habsburgów. Bo w kilka lat potem — w r. 1526 — ginie Ludwik, syn Jagiellona, król Czech i Węgier w krwawej bitwie pod Mohaczem, a w myśl umowy wiedeńskiej oba trony dziedziczy Habsburgowie.

Wrota ekspansji jagiellońskiej na zachód raz na zawsze zatrzaśnięte! Czechy i Węgry we władaniu Habsburgami.

Ten to moment dziejowy, tę zwrócić uwagę historii, wyczerpał blaskiem swych barw Jan Matejko, a Franc Józef obraz ten umieścił nad swym biurkiem, by mu wciąż przypominał ten tragiczny — z punktu widzenia idei jagiellońskiej — a błogosławiony dla koncepcji Habsburgów moment zjazdu wiedeńskiego z r. 1515... Matejko życzył sobie, aby cesarz wciąż miał przed oczyma fakt, że wielkość swej monarchii zawdzięcza — Polsce.

Przeszło półtora wieku minęło od tego pierwszego przybycia naczelnych władz polskich, króla Zygmunta I i brata, jego Władysława, na czele świętego pocztu rycer-

stwa i najprzedniejszych dygnitarzy, do Wiednia — gdy dzieło, zapoczątkowane kongresem wiedeńskim z r. 1515, zdawało się chylić ku upadkowi...

Nawała turecka dotarła do bram Wiednia. I wtedy odbywa się drugi zjazd wiedeński. Już nie król dziedziczy, a elekcyjni, wielki wojownik, staje pod bramami stolicy Habsburgów — i uwalnia miasto z opresji. Jak to się stało — wiele o tem pisano w ostatnich dniach, i dlatego możemy smadnie pominąć dzieje wyprawy króla Jana.

Mnely znów dwa i pół stulecia. I dziś mamy trzeci zjazd wiedeński. Od kilku dni na ulicach rozbrzmiewa mowa polska. Na Kahlenbergu, w otoczeniu kaplicy, zgromadziło się kilkanaście tysięcy Polaków, msze święte odprawił prymas Polski, kazanie wygłosił biskup polski, w pierwszym rzędzie delegacji zgromadzonych przed „Burgiem” Habsburgów, stał polski generał...

Czytelnicy polscy znają już z telegramów uroczystości, których zakończenie stanowił będzie dziś wieczór uroczysta akademja, na której przemawiać będzie ks. kardynał — prymas i przedstawiciel polskiej widzy historycznej.

Uroczystości te nie są w tej chwili tylko charakteru jubileuszowego, nie ograniczają się wyłącznie do reminiscencji historycznego zdarzenia z przed dwustupięćdziesięciu laty... tkwi w nich obecnie o wiele więcej... Wyszukają się coraz silniej niezwykle interesujące analogie między 1683 a r. 1933...

Bo w roku Pańskim 1933 Wiedeń również znajduje się w stanie obłądzenia. Także narażony jest na niebezpieczeństwo utraty stanowiska stolicy niepodległego państwa...

Oczywiście nie ze strony otomańskiej i nie przez janczarów. Spia w podziemiach kościoła Kapucynów snem wiecznym ostatni Habsburgowie. Monarchja Austro-Węgier nie istnieje.

Ale pohabsburski, powojenny Wiedeń cernuje z wszystkich stron — jak ongi kara Mustafa z znakiem półksiężyca — swastyka hitlerowska...

Jak przed 250 laty przed Turkami, Wiedeń 1933 roku wzywa pomocy przed... Niemcami. Uniknął wtedy losu stać się prowincją podległością — teraz chce uniknąć losu okupacji przez współczesne poganiństwo w środkowej Europie, oparte o mity starogermańskie, wskrzeszające kult Walhalli i Wotana, miążdzące wpływ katolicyzmu, który w Wiedniu zawsze był najsilniejszy.

I dlatego też najwyższy zwierzchnik kościoła w Austrii, kardynał Innitzer, publicznie i uroczystie obwieścił wskrzeszenie idei „Świętego Przymierza”, mówił o „die heilige Allianz”, która winna

być stworzona, by odeprzeć grozę już nie protestanckiego, a wręcz przeciw — chrześcijańskiego, bo na nordycko — rasowym pragermanizmie opartego kursu, idącego z Berlina.

Ale jeszcze silniej, jeszcze wyraźniej podkreślił pewne analogie między r. 1683 a obecną chwila prezydent republiki Miklas.

Przed 250 laty — mówił — na pięć Innocenty XI, który sam na ziemi polskiej w swych młodych latach walczył przeciw Turkom, wezwał narody chrześcijańskie do wyprawy krzyżowej. Czyż nie jest to osłabienie rządzeniem Opatrzności, że dziś na tronie piotrowym znów siedzi arcybiskup, który na ziemi polskiej, jak wówczas Innocenty XI, przed kilkunastu laty spoglądał smutno w twarz wrogów wiary...

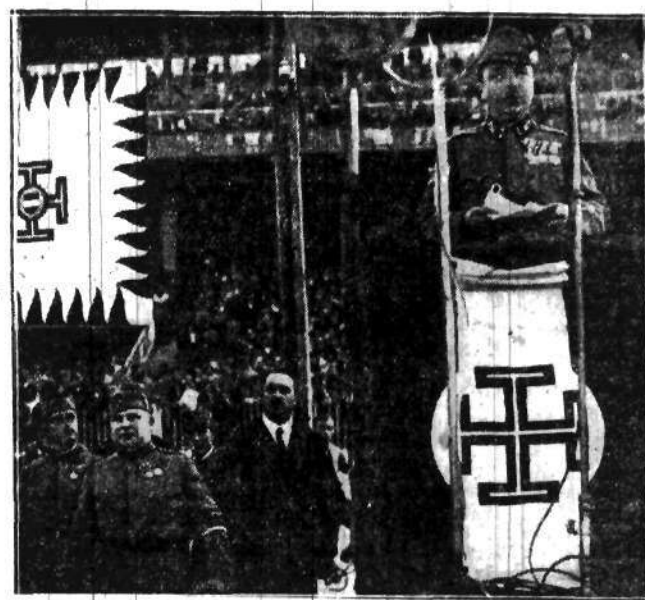
Była to aluzja, która w ustach Głowy Państwa nabiera bardzo rewlacyjnego charakteru.

Polscy uczestnicy uroczystości, na Kahlenbergu byli świadkami bardzo znaczącego przewrotu w pójeściach, jaki się raptownie dokonyje w stolicy nad Dunajem. Żyła ta stolica przez wieki całe jako podziemny bastion niemieckości. Dziś przeobraża się w bramę wypadowa walki z napierającym hitleryzmem, wnoszącym nietylko odrebność germańska, ale również i chęć rozgromienia kultury łacińskiej.

I dlatego to obchód rocznicy 1683 roku, mając za głównych świadków prymasów kościoła rzymskiego w Paryżu, Wenecji, Budzie i Warszawie — stał się bardzo wyjątkową manifestacją.

Dr. M.

W obronie przed hitleryzmem

Kancelarz Dollfuss w czasie wygłoszenia przemówienia na wielkim zjeździe „frontu ojczyznego” w Wiedniu.

Jedna godzina latania na miesiąc!

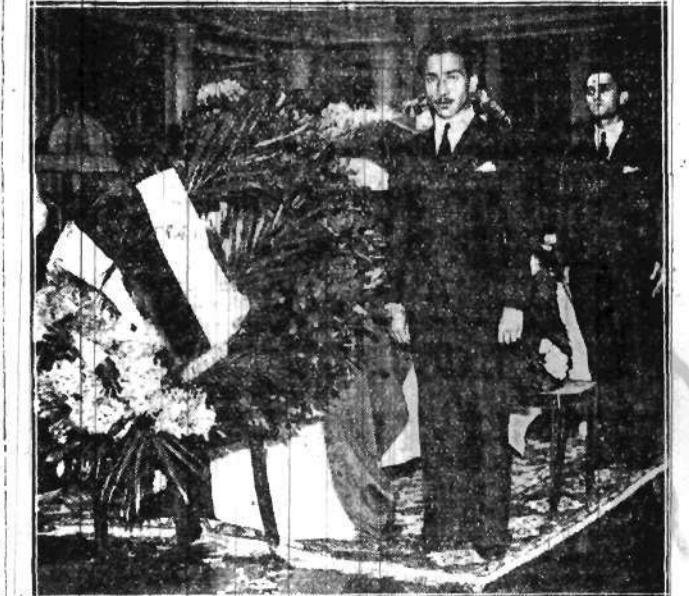
Lotniczki polskie przed beznadziejną przyszłością?

Na ostatni dzień klubowy w „Klubie Kobiety Współczesnej” zaproszone zostały nasze młode lotniczki z okazji ukończenia konkursów lotniczych, w których dwie z nich brały udział.

Kobiety — lotniczki nie są u nas zjawiskiem powszechnym. Są pionierkami, zdobywającymi powietrzne szlaki z ogromnym wysiłkiem.

wśród niesprzyjających okoliczności. I jest ich mało, mało... Cztery młode lotniczki, pp. Sikorzka, Olszewska, Hennerzanka i Czyżewska, które przybyły do „Klubu Kobiety Współczesnej”, należą do tej bardzo nielicznej awangardy pilotek sportowych, którym dopiero od 1929 roku pozwolono zdobywać dyplomy.

Przy zwłokach monarchy

Warta honorowa studentów z Iraku, studiujących w Szwajcarii, przy trumnie zmarłego w Bernie króla Iraku, Faisala.

Do młodych lotniczek przemówiła na powitanie p. Janina Strzelecka, jako przewodnicząca sekcji, pro bazarowo — prasowej kobiecego komitetu L. O. P. P., fundującego samolot dla lotniczek polskiej na przyszłoroczny Challenge. Serdecznie to powitanie stało się punktem wyjścia do swobodnej pogawędki, w której lotniczki opowiedziały o zebranych o swych wrażeniach, studiach, pracach i przysgodach samolotowych.

Te dzielne, sympatyczne dziewczęta borykały się — podobnie, jak ogół naszych lotników sportowych — z niesychanymi trudnościami, fatalnie naraziłymi ich aktywności. A właściwie — trudnościami te są najpospolitsze: ratunku, najbardziej zwyczajne i, jak dotąd, niepokonalne. Ubóstwo aeroklubów, brak maszyn, niemożność nietylko doskonalenia się w lotnictwie, lecz w ogóle — niemożność latania.

Rewelacyjne wręcz dla uszu nieświadomych laików brzmi fakt, że każdy z członków Aeroklubu warszawskiego ma prawo, z tytułu członkostwa, do korzystania z samolotu raz na miesiąc w przeciągu godziny! Gdyby człowiek w tych samych dawkach chodził lub czytał, dostaby paraliżu mięśni i zostałby analfabeta w krótkim czasie.

Jedynym wybawieniem z tych fatalnych warunków — to pieniądze, dużo pieniędzy. Kosztowne maszyny, przybory, benzyna, smary, remonty, technicy i mechanicy. Na własny aparat może się zdobyć człowiek zamożny, a w naszym społeczeństwie, ludzie względnie zamożni nie mają jakoś aspiracji lotniczych i lokuja swe dochody bliżej ziemi.

Szerokie rzesze społeczeństwa, mimo popularności LOPP-u i entuzjazmu dla „asów” lotniczych, mała raczej zimny stosunek do lotnictwa samego. Nie czują potrzeby korzystania z komunikacji samolotowej, ani w celach handlowych, ani turystycznych. Chyba, że są wyjątkowo pośpiesznymi businessmenami.

Ponieranie lotnictwa cywilnego dąoby się osiągnąć masowa współpraca społeczeństwa — nie wykrzesano jednakże ani krzyty zapatu, ani trochę zrozumienia dla ważności tej sprawy.

Glucho i cicho też wciąż o tym — uchwalonym przez organizację kobiece samolocie dla lotniczek polskiej na Challenge 1934. A przecież jest to rzecz pilna, nagła i nie może być wykonana na tydzień przed turniejem lotniczym. „Polskim sposobem” — w ostatniej chwili! Kilkadziesiąt tysięcy — zresztą w granicach tych niższych dziesiątek — jako ofiara milionów kobiet dla wybranej lotniczki — jako fundacja narodowa, powinno być zebranych w najbliższym czasie.

Czyż nie byłoby nie do przebaczenia wstydem, gdyby wśród lotniczek innych państw świata, bratko polskiej lotniczki?

Mamy przecież grono młodych, wyszkolonych pilotek, które rwa się do latania — dzielne, ambitne, zresztą i zdolne. Naprawdę, gdyby miały te materialne możliwości i te ułatwienia i to ponaracie władz i społeczeństwa, jakie mają lotniczki w innych krajach — nie pozostałyby na ostatnich miejscach.

Ale przecież one latają i godzinę na miesiąc, wyjątkowo przez kilka godzin sa w powietrzu!

Jakże chciałoby się każdej z tych miłych dziewcząt z nieba dać własną awionetkę! Tak, jak obecnie, bardzo smutno wygląda nie obiecajca ich przyszłość lotnicza... Sport, osiągnięcia, turystyka, komunikacja — wszelkie nieprzewidywane może jeszcze możliwości użyczejsze lotnictwa — to nie są bączki i nie kółka kaprysów dzwecznych. Pionierska awangarda młodych polskich lotniczek — jakże sponżniona zresztą w porównaniu z innymi krajami! — ma do spełnienia wielkie zadanie — godne pomocy i poparcia, jak każde torowanie nowych szlaków na ziemi, czy w niebie.

J. Krawczyńska

Kontrproces z udziałem państw świata

Tajemnica podziemnego korytarza Reichstagu

(Korespondencja własna).

Paryż, we wrześniu.

Ciekawym zbigniem okoliczności wyswietlano w Berlinie kołcem lutego b. r. film p. t. „Pod znakiem krzyża”. Reżyser Cecil de Mille, jeden z największych reżyserów amerykańskich, zaakcentował w tym filmie specjalnie prowokację Nerona, która wydała na łup gwardji pretorianów, tłumy i dzikich bestii, pierwszych chrześcijan. 27 lutego, 1933 sponiał Reichstag. Pare dni później cały świat wiedział, że pożar ten był prowokacją hitlerowców, pracych do nieograniczonej władzy. Świat dowiaduje się przedko i jeszcze przedziej przypomina — rżisz we wstępie książki „Braunbuch über Reichstagsbrand und Hitler - Terror”, lord Marley, deputowany izby lordów.

Brunatna księga, jak s'e tu powszechnie nazywa, nie jest manifestem politycznym jakiejkolwiek partji, jest rzeczowem skoordynowanem niem faktów i materiałów, prawnym playdoyer elity adwokatów i intelektualistów świata przeciw brunatnemu barbarzyństwu.

Morro Giffieri, Torres, Branting, Pitt — sławy obrońcy świata, Roman Roland Andre Gide, Andersen Nexo, pisarze wielkiej miary, pracowali nad tą książką pod kierownictwem lorda Marleya i prof. Einsteina. Cały świat kulturalny czekał na tę książkę i dziś odsłania ją stronicie prawdy o Niemczech i partji hitlerowskiej. Suchy, rzeczowy przewód przez stos materiałów, które zebrał Komitet stwierdza fakty.

Van der Lubbe jest byłym członkiem partji kpm. Holandaj, zbrocz-

nym seksualnie, typem karierowicza, gotowego za każdą cenę wybić się ponad poziom. Jego plan przednięcia kanału, który się nie udał jest najlepszym tego dowodem. Dla rozstawienia swego nazwiska odbywa podróż po południu — w wschodniej Europie, bawi w Polsce i pisze z Krakowa pocztówki do znajomych. W Monachium poznaje d-ra Bella, który w kwietniu tego roku zniął z rak hitlerowskich siedzący. Dr. Bell jest zaufanym doradcą kpt. Röhma — Röhm osobistym przyjacielem Göringa. W głowie Göbbelsa rodzi się plan prowokacji. Göring ujmuje wykonanie tego planu w swoje ręce. Reichstag lacy tuż podziemiem z mieszkaniami Göringa, prezydenta Reichstagu.

Najdalejnsza i najwygodniejsza droga dostana się do gmachu parlamentu nieopozstrzeżenie. Röhm i Heldorff zdobywają dla planu van der Lubbe, który już w owym czasie był mocno zawiślany w nienorodne skłonności prowodyrów „renesansu niemieckiego”. Zaufani wykonawcy mordów kapturowych, jak prez. policji (!) we Wrocławiu Helms, ofcer Reichsweltry Schulz, Heldorff prez. policji we frydrykowskim Poczdamie — wykonują pod protektoratem Göringa piekielny plan. W nocy 27 lutego plonie Reichstag.

W pałacu domu znajduje policja van der Lubbeo — bez marynarki, bez koszuli, w spodniach jedynie i wyłącznie. Ale spodnie posiadają kieszenie, a w tych kieszeniach kryje się „rozwiązanie problemu”. Sprawca ma przy sobie papiery, stwierdzające jego holenderską orzynałość i komunistycz-

na legitymacje. Inni sprawcy uknieni — stwierdzają gazetki! Van der Lubbe tylko został, wobec czego nie należy się dziwić, że imi nie mieli przy sobie komunistycznych legitymacji...

O 9-ej min. 15 odkryto pożar. O 11-ej były wszystkie redakcje demokratycznych i lewicowych pism obsadzone. 500 osób aresztowano. Nakazy tych aresztowań były wystawione dzień przedtem i tylko data atryamentem wpisana. Wszystkie szturmówki czekały rozkazu w berlińskich koszarach. Leaderzy partji hitlerowskiej są zaraz na miejscu pożaru. Jeszcze policja nie wie, kim jest podpalacz, a już Hitler i Göring ogłaszają walkę i zarządze marksiźmowi.

Policja, która nie odkryła pożaru przygotowywanego w długie godziny, potrafiła w przeciągu 2 godzin przeprowadzić akcje przeciw 70 procentom prasy pruskiej, aresztować 500 osób. Jeszcze nie było tłumacza, któryby umożliwił przesłuchanie van der Lubbeo, a już radio wiedziało, że międzynarodowy spisek komunistyczny chciał zniszczyć Reichstag. — Reichstag sponiał, terror brunatnych band spadł na całe Niemcy, noc św. Bartłomieja zmartwychwstała i rzuci-

ła na pastwę gołomasów tysiące niewinnych.

Brunatna księga stwierdza na podstawie dokumentów, że minister Göring jest nalógowym morfista. Świadczy o tem najlepiej jego pobyt w zakładzie obłąkanych w Szwecji. Morfina jest jedyną przyziaciółką Göringa, dzięki niej jest w stanie jeszcze wrzeszczeć na cale gardło, na zromadzeniach sianatyzowanych mas, w radio i na przeciwach.

Dr. Bell, jasnowidz Hanussen, dr. Oberfohren, przew. frakcji parlamentarnej niemiecko — narodowych w Reichstagu. Dr. Bell został zamordowany w Tyrolu. Eryk, Jan Hanussen zszadzony niedaleko Berlina, a Oberfohren „popęłił samobójstwo” w swoim mieszkaniu. Kontr-proces w Londynie uławni świeże dowody zbrodni hitlerowskich.

Tymczasem generał Göring zajmuje się skupywaniem „Brunatnej księgi” w Paryżu i okolicach. Wiedniu, Pradze i Bazylej. Podobno jego agenci zakupili już 20.000 egzemplarzy. Bedzie to zapewne pierwsza książka, która ten pruski wojak w swem życiu orzeczyła...

Tarn.

40 profesorów z Francji przybędzie do Sowietów

Rząd sowiecki prosił p. Herriota w czasie jego pobytu w Moskwie o pozyskanie dla Rosji 40 profesorów i nauczycieli techniki.

Sprawa została załatwiona przychylnie; instruktorzy naukowo technicznej z Francji przybędą do Rosji w styczniu 1934 r.

Spór o Napoleona I pomiędzy Francją a Italią

Z okazji odsłonięcia na placu w Rimini pomnika Juliusza Cezara, ofiarowanego miastu przez Mussoliniego zwznowiona została polemika prasy francusko — włoskiej o Napoleona.

Włochy faszystowskie, powołując się na miejsce urodzenia Bonapartego (w Korsyke) dowodzą, że wielki cesarz był Włochem. Ma to być nowy argument na rzecz odebrania Korsyki Francji i przyłączenia do Włoch.

Przy odsłonięciu pomnika w Rimini, prezes syndykatów pracowników umysłowych p. Bodiero wygłosił mowę, w której dowodził, że tylko Mussolini i Napoleon przy-

dominają Cezara.

Na tle tych słów prasa włoska snuje różne wywody o przynależności Napoleona do Włoch.

„Le Temps” odpowiada na to wspomnieniem historycznym. Król Etrurji, książę Ludwik Parmeński składając wizytę pierwszemu konsulowi, oświadczył: — Pan jest przecież Włochem? Pan jest nasz!

Usłyszał na to odpowiedź lakoniczna i ostrą: — Jestem Francuzem!

To przesadza sprawę. „Le Temps” gotów zgodzić s'e, że orzeł zwycięzcy pod Austerlitz pełnił dzieło zarówno Francji jak Italii.

Koncentracja bez socjalistów w nowym rządzie hiszpańskim

Nowy rząd hiszpański p. Lerroux nie składa się, jak to początkowo przypuszczano, z samych radykałów. P. Lerroux udało się stworzyć w gabinecie pewną koncepcję z wyłączeniem prawicy i lewicy socjalistycznej. Natomiast jeden z członków rządu poprznięgo p. Azany, mianowicie p. Albornoz — b. min. sprawiedliwości, wchodzi do gabinetu p. Lerroux jako minister spraw zagranicznych.

Poza tem wchodzi do rządu p. Lerroux

roix członkowie jego grupy radykałowie i radykalowie socjalni.

Czy udział p. Albornozu zapewnia p. Lerroux poparcie grupy p. Azany (akcja republikańska), nie wiadomo, a bez głosów tej grupy nowy gabinet nie może mieć większości w koryzach. P. Lerroux w każdym razie działa b. ostrożnie: wbrew zapowiedziom nie rozwiązuje izby, a przeciwnie stanie przed nią w październiku, zapewniając dla uspokojenia socjalistów, że nie naruzy w niczem ustaw socjalnych.

Pełna tabela wczorajszego ciągnięcia loterii

Główne wygrane

Zł. 5000 na n-ry 23643 44820
84274 86808 110758 113606.
Zł. 2000 na n-ry 7380 10911
12970 16982 29914 32578 33214
41896 48837 52822 67928 69385
96928 108250 109274 112558
113731 130921 151404.
Zł. 1000 na n-ry 10256 13570
14283 17041 21664 34908 36139
42160 43337 47859 54204 60339
65335 66323 67861 75226 78276
91143 96626 99234 99426 105981
109999 118975 123802 129435
129878 134451 142855 146485.

II.

20.000 zł. na nr. 57547
5.000 zł. na n-ry: 1704 6110 51684
132945.
2.000 zł. na n-ry: 690 2318 15433
19587 35795 37998 51870 54909 55514
68357 71285 84041 91523 99398
105497 115243 116639 134861
139445 149372 150701 153735
1.000 zł. na n-ry: 8056 11307 14459
14797 17361 22613 26759 27578 46299
50513 53385 59768 70438 70795 71572
78512 78688 80495 89368 90551 91725
93856 95338 97608 99113 102687
103017 114995 124001 122831 132990
142260 142767 148604 149991 150234
150650 150840

Po 250 zł.

I i II ciągnięcia

212 335 85 405 501 18 28 714 15 17
947 1313 14 558 80 886 974 2070 141 222
80 367 75 428 526 600 760 67 947 54
3163 386 520 779 800 4038 93 97 107 230
68 95 392 590 706 975 5080 154 479 514
606 12 14 6458 757 92 801 88 938 68 7085
86 190 210 200 459 568 87 669 87 8206
346 97 427 28 59 614 794 896 9050 51
86 154 819 43.
10018 100 96 479 564 732 11020 112
207 22 442 44 59 60 717 914 15 12136
65 90 455 717 856 13055 195 204 410 65
511 72 690 834 931 14002 263 77 338 478
761 25 83 825 901 13253 61 81 429 647
709 16051 97 232 466 502 625 759 992
1729 75 85 242 320 21 31 525 36 606
55 977 18164 240 306 22 432 63 567 753
941 19079 217 69 81 349 438 515 783 66
20212 44 383 687 734 67 802 87 94
952 80 21148 493 511 739 89 22007 97
113 38 230 371 407 47 747 839 992 23140
466 502 40 66 79 98 623 44 90 758 914
24242 363 447 573 696 892 942 25051 66
123 85 268 720 26130 91 389 494 586 697
905 91 37081 148 247 54 301 25 56 463
76 519 618 42 81 28270 78 88 408 564 679
821 28 31 50 29039 95 116 280 84 468
855 736.
30124 61 490 591 679 803 991 31132
42 249 427 75 77 90 804 976 32156 224
803 445 571 600 721 958 81 33029 44 352
487 589 621 774 864 98 909 34041 101 2
283 367 553 94 652 93 828 35003 72 84
113 312 562 68 686 983 84 36154 545 641
65 752 87 806 978 83 87026 184 286 309
19 23 94 416 559 74 90 91 645 95 724
89 38348 58 422 79 521 767 816 931 66
90 39013 113 52 75 407 62 538 53 621 787
853 940.
40919 108 401 2 39 558 78 609 888 928
41030 360 433 43 96 532 69 99 799 881
958 42140 329 56 445 582 86 672 702 974
80 83 95 43033 255 335 75 451 62 853
81 631 85 44074 91 135 91 386 90 467 531
641 733 51 887 48063 141 48 96 281 551
58 741 800 7 913 40 98 46042 139 206
336 96 445 78 531 55 728 67 805 63 73
964 47016 11 146 275 404 31 619 938
48257 70 359 447 786 92 813 42 49131
325 513.
50949 56 262 394 97 538 746 69 857
922 51006 91 100 226 346 551 664 858
52012 245 57 66 96 352 432 66 611 42
726 887 90 989 89048 135 281 335 414 98
573 695 789 924 72 87 54052 59 180 299
428 65 78 86 92 525 39 91 608 15 42
55022 50 165 73 321 29 516 38 612 64
786 873 56078 179 224 358 58 89 438 81
545 69 613 24 745 908 99 57103 19 58 465
97 552 635 714 94 876 911 58050 95 122
306 18 43 46 569 71 680 786 887 948 58
59088 108 70 243 468 580 688 711 85
805 71 927.
60158 69 261 359 425 67 541 610 714
61060 95 237 308 86 518 605 771 824 42
62001 56 198 315 479 529 56 642 949
63015 120 21 223 85 334 85 414 86 528
49 641 85 703 34 26 86 942 64031 86 158
97 98 353 430 91 513 44 854 67 991 65158
60 65 68 344 441 525 664 97 895 947
66098 130 256 374 83 433 664 708 33 91
67041 149 94 403 15 568 651 88 68063
141 96 249 74 524 26 851 83 87 915
69268 339 421 56 89 542 671 761 893
931.
70040 218 595 97 660 708 921 80 51
86 71145 229 349 422 707 81 83 916 30
41 72027 41 97 104 79 485 810 923 33
73060 72 138 221 34 437 84 84 92 648
707 56 888 914 74106 92 372 423 501 634
80 54 940 76 75239 332 35 513 27 669
92 738 62 817 907.
76036 203 13 434 71 602 806 915 18
31 77001 32 204 27 464 543 55 63 91
659 778 854 87 980 78028 83 94 235
351 99 598 606 984 79225 66 369
668 909 91.
80173 78 356 91 420 78 568 976
81025 61 493 569 96 608 886 992
82041 78 482 501 617 718 47 67 930
81 83038 146 207 378 404 701 893
84109 19 302 24 42 452 612 745 839
980 85107 24 37 86 207 95 445 680
785 988 86125 48 234 85 436 897
965 87102 284 503 53 634 739 591
974 88017 112 23 64 78 275 458 67
95 506 73 626 862 926 89084 103 83
288 555 876.
90036 66 707 166 308 50 412 26 85
564 626 709 32 54 887 91908 58 178
224 505 601 68 923 52 89 92057 818
227 42 58 95 461 788 850 86 913
93069 86 93 533 814 950 70 75
94034 55 281 85 372 620 36 851 942
80 95999 244 85 527 666 848 61
96285 302 70 645 54 746 855 901
97034 163 202 64 78 358 409 689
760 92 857 98036 55 74 215 311 489
630 60 808 33 952 99005 96 129 458
90087 126 52 200 51 306 549 50
71 628 89 838 51 975 101227 356

8-my dzień ciągnięcia

595 102106 36 271 344 94 408 35 46
538 734 79 913 103085 114 201 8 14
376 547 63 628 762 69 954 194015
41 42 112 262 66 428 525 695 985
105045 218 359 434 528 87 604 62
63 706 78 930 106001 5 46 105 253
415 35 502 78 80 668 81 719 72 850
73 924 50 107283 99 413 108032 104
213 90 360 86 457 713 16 45 57 899
997 109111 234 85 367 924 45.
110034 59 147 58 90 286 349 60
528 671 711 52 816 78 111154 74
458 513 690 816 963 112167 260 374
531 834 981 113396 449 517 42 680
775 868 935 114401 47 525 50 73
665 819 970 113228 82 301 10 543
624 116113 31 44 49 239 44 47 79
698 736 801 32 117585 779 994
118077 86 270 73 91 301 9 534 51
650 811 68 71 119036 41 457 58 69
989 78 91 94 636 53 705 30 92 819
988.
120018 104 302 423 77 781 835 59
99 973 92 121090 174 409 537 61 67
88 713 39 62 122080 101 30 75 286
702 468 546 721 79 93 97 918 70
123024 36 133 53 281 480 503 24
721 916 97 124042 49 176 256 61
396 446 604 48 56 83 89 125019 71
123 81 201 4 32 34 64 417 548 77 86
792 802 29 973 126018 37 104 73
95 249 94 381 424 533 68 82 96 669
798 921 127099 130 304 414 511 51
97 624 37 782 94 128222 61 352 419
544 47 70 606 736 823 27 53 966
129266 516 97 815 33 932.
130133 96 256 482 595 639 916
131045 181 539 70 633 47 65 78
132006 45 62 109 51 93 282 416 27
918 67 133020 97 110 40 328 560 604
705 19 48 849 99 990 134082 101 16
364 465 833 69 88 927 135093 129
207 14 42 636 718 47 890 949
136036 144 272 74 95 329 42 70 649
712 37 38 848 945 93 137044 718
953 138225 67 604 82 853 139041
401 642 743 874 96.
140058 197 490 888 934 141043
112 19 54 95 485 614 67 91 752 77
816 71 954 142023 50 90 123 332
76 471 543 648 804 143258 99 570
661 847 144168 97 221 340 85 96
457 586 668 807 145179 204 84 312
13 48 62 412 28 30 604 785 825 41
62 916 146041 56 63 368 80 418 61
543 81 686 798 800 34 87 91 935
147065 211 323 35 94 445 524 604
78 712 81 884 148077 133 217 33
345 54 409 97 500 52 937 149027
165 360 63 69 95 503 40 626 37 99
721 814 902 6.
150021 49 328 96 407 62 693 835
85 87 151227 425 627 857 152016 35
99 292 473 528 701 69 819 50
153073 86 139 239 496 539 82 684
840 912 27 154184 90 93 361 403
648 797 944.

IV-te ciągnięcie

04 476 706 2179 208 3172 299 459 849
77 909 4619 729 830 5086 238 712 6467
631 7286 364 630 740 44 8281 432 95 582
842 79 9181 272 500 879 955 10406 48
679 11291 356 464 535 637 918 12069
139 71 380 746 13209 86 783 351 14138
262 15016 85 556 786 908 16329 542 84
900 17100 25 350 126 647 82 18400 520
706 859 952 19196 268 677 810 958
20186 277 658 889 886 21098 122 309
78 411 639 773 79 833 977 83 22117 292
97 338 61 507 23200 19 701 9 24524 25002
391 560 615 737 851 9 26253 318 441 54
681 740 27035 67 118 738 943 64 92
28226 304 469 96 823 968 29062 252 56
745 804 20 50 64 998 30047 76 165 256
357 201256 495 916 32260 337 56 829
33079 237 34180 93 382 408 28 807 20
33480 719 47 40 36022 193 206 37 204
40 66.
38321 586 39664 71 836.
40058 240 53 87 41233 68 378 406 917
42112 36 295 85 336 497 633 91 941 43048
136300 527 650 70 739 967 82 44070 401
510 38 39 53 812 985 45315 543 99 711
40258 525 73 981 83 47226 367 68 671
831 48195 555 94 812 49142 78 330 484
50883 84 268 372 432 88 544 72 621 814
940 51396 443 61 979 52106 288 548
53160 709 854 54036 65 233 406 51 66
629 55286 463 531 635 896 56003 338
456 535 695 700 973 37303 789 873 58498
942 59134 327.
60126 266 379 627 811 59 61218
68 309 24 87 509 966 62063 111 15
245 379 417 523 923 63006 108 67 648
806 961 64211 69 78 350 78 634 787

Zawody tragarzy londyńskich

Na torze wyścigowym Herne Hill odbyły się zawody tragarzy londyńskich hal targowych, polegające na zręcznym przebiegnięciu z piramidą kosiową.

Szum morza w sypialni

Niezawodny środek przeciw bezsenności
Meczarnie bezsenności! Kto ich zaznał będzie szczerze wdzięczny amerykańskiemu profesorowi Johnowi B. Morganowi!
Jest on twórcą równie prostego, jak wielkopomocnego wynalazku, który tem bardziej wzbudza zaufanie, że p. Morgan nie należy do „profesorów”, jakich znamy z występów telepatycznych, lecz jest prawdziwym członkiem senatu uniwersyteckiego w Connecticut.
Wynalazca sam cierpiał od dłuższego czasu na bezsenność, co skierowało jego zainteresowania w stronę badań neurofizycznych, a zwłaszcza — wpływu dźwięków na ośrodek mózgowy. Obwoził swoją bezsenność po górach i dolinach, po pustkowia i miej-

Warszawskie migawki sądowe

Zew totalizatora

Czyż można nie grać!
— Z powodu nie miałem czasu, przecież musiałem ganiać tego pana Gie...
— No i dopędził go pan?
— Nie, on się schował i ja mu szukałem. On się ze mną bawił, można go wiedzieć, w niewidomą ciocie. To był, to mu nie było, a ja latałem po całej Warszawie jak wariat i mu szukałem.
— Nie przeszkodziło to panu jednak grać w czterech biegach — wtrąca przedstawiciel oskarżenia publicznego.
— A pan przodownik by nie grał jak szedł taki „Hazard”? Kogo pan to idzie mówić? To jest niemożliwe. Dlatego ja trochę latałem, trochę grałem też.
— Wysoki sądzie. Tłumaczenie oskarżonego nie zasługuje na wiarę. Chodziło mu prosto o to, żeby się dostać bez biletu na wyścigi i dlatego użył pierwszego lepszego pretekstu, żeby usnąć czujność kontrolera. Gotów jestem nawet przypuszczać, że po prostu omył się z owym nieznanym osobnikiem i wspólnie odegrali komedię sprzeżki. Proszę o surowe ukaranie!

Po tem przemówieniu oskarżyciela sędzia zwrócił się do p. Heńka:
— O bo oskarżony prosi w ostatnim słowie?
— O niewinność! Bo ja tylko chciałem raz dać w zęby panu Gie! Wielec nie! O szarwaczo się niema mowy.
Dz wne są niekiedy wyroki sądowe. Jakkolwiek nie wolno ich krytykować, nie możemy powstrzymać się od tej uwagi, gdyż p. Stückgold został uznany za winnego i skazany na 10 złotych grzywny!!
Wiec okazuje się, że nie wolno śledzić lotra, który śmiał się robić nam uwłaczające propozycje, dlatego, że mu się p dobało, uciec na teren wyścigów konnych?! Straszne!

Ja na tego się nie zgodziłem i mówię, że nie rozumiem dlaczego on ma grać za moich pieniędzy, to on mnie zrobił jedne propozycje.
— Cóż to była za propozycja?
— Kiedy ja się wstydzę.
— W sądzie niema wstydu, proszę mówić otwarcie.
— Jak on mnie zrobił propozycje i ja się wstydzę, to wysoki pan sędzia jeszcze nie wi co on mnie powiedział? Właśnie tu!

To ja się zrobiłem zły jak pies i zacząłem mu gnać po ulicy.
— W jakim celu?
— W celu zbyć mordę.
— No i cóż było dalej?
— Dalej to on wpadał na plac wyścigowy, a ja byłem taki zły, taki zły, że wcale nie wiedziałem kiedy też się znalazłem za parkanem.
— A dlaczego na wołanie kontrolera nie zatrzymał się pan?

126 milionów ludności w Stanach Zjednoczonych
Według urzędowych obliczeń ludność Stanów Zjednoczonych w dn. 1 lipca b. r. wyniosła 125.693.000 mieszkańców.
W porównaniu z spisem ludności z dn. 1.4.1930 r. oznacza to przyrost wynoszący 2.917.000.
Stany Nowy York znalazły się na pierwszym miejscu z ludnością, wynoszącą 12.965.000. Pensylwania na drugim — 9.787.000. Illinois na trzecim — 7.826.000, Ohio na czwartym — 7.451.494.

RADJO WARSZAWSKIE
SOBOTA
WARSZAWA. (Dług. fal. 1411,8 m.).
7: Transm. z Oleska — miejsca urodzin Sobieskiego, pobudki orkiestr wojskowych. 7.15: Gimnastyka. 7.30: Płyty. 7.45: D. c. płyt. 7.52: Chwilka gospodarstwa domowego. 9: Transm. z Oleska świąteczności w 250-tą rocznicę Odświeży Wiednia. 11.57: Sygnal czasu. Hejnał z Krakowa. 12.05: Płyty. 12.35: D. c. płyt. 14.55: Płyty. 15.15: Płyty. 15.35: Pieśni polskie w wyk. Polskiej Kapeli Ludowej. 15: Andycja dla chóru. 16.30: Płyty. 17: Odczyt: „Polska artystka we Włoszech”. 17.15: Muzyka lekka. 18.15: Odczyt: „Jan Kasprzowicz a Taras Szewczenko”. 18.35: Recital skrzypcy Wzd. Roessnera. 19.10: Przemówienie o „Pożyczce Narodowej” i płyty. 19.40: Kwadrans literacki. Humoreska M. Samozwaniec p. t. „Kadula”. 20: Koncert muzyki lekkiej. 21.15: „Wiadomości ogrodnicze”. 21.30: Koncert Chopinowski w wyk. Z. Rabczewskiej. 22: Muzyka taneczna. 22.40: D. c. muzyki tanecznej!

Co wróżą gwiazdy na dzień 16 września?
Wieczór lepszy od ranka
Bowieć już wczesne godziny ranne przynioszą passę ulewną, która nie oduczy powodzi w naszych wysiłekach życiowych.
Naogół ranek dziś przysię, nastroje fantastycznie skłonność do krańcowości lub popieliniana pomyłek w sądeniu innych ludzi. Do tego może się dołączyć niepokój nerwowy, nieporozumienia z obcymi zarówno jak i z przyjaciółmi lub krewnymi, nieporozumienia w związku z korespondencją, podrózkami, młodzieżą lub pracą umysłową, przyczem jednak może się zaznaczyć dążenie do oryginalności, samodzielności, do sferzszych poglądów, reform lub jakichś niezwykłych zainteresowań umysłowych.
Koto godz. 9-ej zaznaczy się gorszy nastrój w związku z drobnymi nieporozumieniami, a chociaż ta passa później ustąpi, należy jednakże zachować ostrożność, a to ze względu na manifestowanie się dysharmonijnych wpływów kosmicznych koto godz. 13-ej.
Możemy wówczas odczuwać gorsze nastroje, niezadowolone, zbytnią impulsywność, demonstracyjność, chęć

postawienia na swoim i realizowania swych projektów przy użyciu siły, co latwo może doprowadzić do nieporozumień, sporów, podrażnienia i wybuchów złości.
Nie jest to odpowiednia pora do wszczynania dyskusji lub sporów, a także w tym czasie poznani — nie będą mieć dobrego wpływu na nasze życie późniejsze.
Dzień dzisiejszy nie nadaje się do zawierania trwałych związków, a obietnicę dziś dokonane — nie zostaną dotrzymane.
Potem to podrażnienie będzie stopniowo ustępować, ale jeszcze między godz. 17-tą a 18-tą możliwe jakies niedoczekania, trudności lub zwiększone wydatki i dopiero po godz. 20-ej zaznaczy się poprawa — przedewszystkiem w stosunkach z osobami płci odmienniej, pod względem towarzyskim lub pomocy przyjaciół. Nawet i perspektywy finansowe w późniejszych godzinach wieczornych mogą ulec pewnej poprawie.
Dziśko dziś urodzone — inteligentnie, władcze, pragnące stać na pierwszym miejscu i zajmować stanowiska wybitne — potrzebnę starannej opieki wychowawczej.
Jan Starza Dzierżbicki

Balonem z Francji do Anglii przed pięćdziesięciu laty

Przed pięćdziesięciu laty, bowiem pod datą 13 września 1883-go roku dzienniki francuskie zamieściły następującą czo wysoce sensacyjną na owe czasy wiadomość:
— Dziś po raz pierwszy w historii świata udało się przelecieć balonem z Francji do Anglii.
— Wyczyni tego dokonał aeronauta

francuski Lhoste, który wzniosłszy się balonem „La ville de Boulogne” z Boulogne, wywładował pomyślnie na wybrzeżu Anglii.
Przed pół wiekiem przelot przez La Manche był wyczynem sensacyjnym, dziś zaś jest to kilkunastominutowym „spacem” powietrznym!

Przed pięćdziesięciu laty, bowiem pod datą 13 września 1883-go roku dzienniki francuskie zamieściły następującą czo wysoce sensacyjną na owe czasy wiadomość:
— Dziś po raz pierwszy w historii świata udało się przelecieć balonem z Francji do Anglii.
— Wyczyni tego dokonał aeronauta

Wielkie zawody polcyjne woj. białostockiego

Dzisiaj rozpoczynają się w Białymstoku dwudniowe polcyjne zawody sportowe województwa białostockiego, odbywające się pod protektorem p. wojewody Marjana Zyndram-Kosińskiego. Uczestnicy zawodów mają wykazać się dorobkiem swej całorocznej pracy w dziedzinie wychowania fizycznego, we wszystkich gałęziach sportu. Przebieg tych zawodów społeczeństwo śledzić będzie z ogromnym zaciekawieniem, rozumiejąc, że poziomem sprawności fizycznej i tężyzny Policji Państwowej mierzyć można stopień jej wyszkolenia, od którego zależy bezpieczeństwo publiczne, które stanowi gwarancję ładu i porządku w Państwie. Oczekiwać można, że dzisiejsi zawodnicy będą się mogli poszczycić pięknymi rezultatami, które stanowią bodziec, zachętę do dalszej, wyteźnionej pracy w służbie Państwa i społeczeństwa.

Program zawodów jest następujący:

Dzisiaj o godz. 9 zrana zawodnicy zbiorą się na stadionie w Zwierzyncu, po ogłoszeniu do nich przemówienia przez komendanta wojewódzkiego P. P. p. podinsp. Wład. Łozińskiego—nastąpi otwarcie zawodów i podniesienie chorągwi.

O g. 9.45 rozpoczęcie zawodów lekkoatletycznych (biegi 100, 800, 3.000 mtr., rzut granatem, skok wzwyż), o godz. 10 zawody strzeleckie z broni małokalibrowej i pistoletów na strzelni przy ul. Branickiego i z broni wojkowej na strzelni przy 10 pułku ułanów.

Od g. 12 do 2 p.p., przerwa obiadowa, poczem nastąpi dalszy ciąg zawodów lekkoatletycznych i strzeleckich (finał biegu 100 mtr., pchnięcie kulą—przedboje, bieg 200 i 400 mtr. pół-

finał, bieg 1500 mtr., skok w dal—przedboje, rzut oszczepem, rzut dyskiem). Godz. 5 p.p. bieg kolarski 20 km. (start i meta boisko Zwierzyniec).

W niedzielę, dn. 17 b.m. o g. 7 zrana rozpocznie się marsz patrolowy 3 km. ze strzelaniem (start—stadion Zwierzyniec, me-

ta—strzelnica przy ul. Branickiego). O godz. 7.30—dalszy ciąg zawodów lekkoatletycznych—finały 200, 400, 5000, 4 x 100 skok w dal, rzut kulą, rozgrywkę w siatkówkę i przeciąganiu linki. o godz. 11.30—zakończenie zawodów i wręczenie nagród.

Uroczysta akademja ku czci ś.p. Żwirki i ś.p. Wigury

Jutro o godz. 1 min. 30 p.p. w sali „Palace” odbędzie się urządzana przez zarząd powiatowego komitetu L. O. P. P. w Białymstoku uroczysta akademja ku czci ś.p. por. Franciszka Żwirki i ś.p. inż. Stanisława Wigury.

Program akademji jest następujący:

1) przemówienie inspektora woj. O.P.L.G. p. kpt. Zacharewicz-Swiecickiego; 2) „W mogile ciemnej” odśpiewa chor gimn. im. Marszałka Piłsudskiego pod batutą p. prof. Sobierajskiego; 3) „Żwirki i Wigury”—Deklamacja, wykonawca p. Szajkowski, uczeń 7 kl.

gimn. Marsz. Piłsudskiego; 4) „Spójcie Orle! Bojowe” oraz „Cisza” odśpiewa p. Szatonow przy akompaniamencie p. nadkomisarza Szporaka; 5) „Nocturn” I. Fielde oraz „Cavandina” I. Raff wykona trio: skrzypce p. J. Zawarczyński, wiolonczela p. Z. Kisielewski, fortepian p. nadkomisarz Szporak; 6) „Marsz żałobny Szopena” oraz „Przebudzenie Wiosny” Bacha, wykona orkiestra gimn. Marsz. Piłsudskiego pod batutą prof. Sobierajskiego.

Woj. białostockie nie pozostanie w tyle

Mozolną i ciężką drogę przebyła Polska w ciągu 15-letniego okresu, jaki upływa od chwili odzyskania Niepodległości. W trudzie i znoju, w ciągłej walce z przeciwnościami, wznowiliśmy zrab naszej Państwowości, twarzą pracą pogłębiałmy i umacnialiśmy fundamenty naszej niezależności politycznej, wpatrzyli w ideał Mocarstwa polski. Własnymi siłami dopięliśmy tego, że cały świat, zdaje sobie sprawę, iż Polska jest nie tylko filarem pokoju w Europie, nie tylko czynnikiem równowagi politycznej, ale również gospodarczej.

Bo Polska należy do liczby tych niewielu państw, których gospodarstwo nie ugięło się pod ciosami kryzysu światowego, jaki zafalał najsilniejsze wal-

ty świata, a w życie wewnętrzne większości państw wprowadził chaos. Bez pomocy zzewnątrz, ufni w swe własne siły, zdążamy krok za krokiem ku lepszej przyszłości. I jeśli ominięły nas wstrząsy, jakie stały się udziałem innych państw, to dlatego, że nasza gospodarka narodowa jest oparta na zdrowych podstawach, że wytycznymi jej to równo-

waga budżetowa i stałość naszej waluty. Utrzymanie tej równowagi bez oglądania się za pożyczką zagraniczną, bez obciążenia budżetowych, które mogłyby mieć ujemne następstwa dla funkcjonowania aparatu państwowego, bez sięgania do rezerw skarbowych—oto cel Pożyczki Narodowej. Materiałnie, pożyczka wewnętrzna umożliwia utrzymanie równowagi bud-

żetu Państwa, stałości waluty i gospodarczego ładu w kraju. Moralnie—powodzenie Pożyczki Narodowej wykaże zdolność jego przetrzymania o własnych siłach okresu ciężkiego przesilenia, jego niezależność gospodarczą. A wszak zasadniczym warunkiem niezależności politycznej—to niezależność gospodarczą.

Polska wzywa do walki o tę niezależność gospodarczą. Po całym kraju idą wici, rozlega się apel do wszystkich obywateli, aby spełnili swój obowiązek. I cały kraj odpowiada nań z entuzjazmem. Wierzymy, że woj. białostockie nie da się wyprzedzić w tem szlachetnym współzawodnictwie wszystkich ziem Rzeczypospolitej.

Sprzedaż papierosów

Wobec tego, że koncesje na sprzedaż wyrobów tytoniowych wydawane są obecnie bez ograniczeń, do zarządu m. Białegostoku złożono ostatnio cały szereg podań o zezwolenia na ustawienie kiosków. Wczoraj komisja miejska przeprowadziła badania, gdzie można jeszcze ustawić kioski. Wybrano 15 miejsc.

Komunikat

Z dniem 1 września 1933 r. wchodzi w życie polsko-niemiecka umowa o ubezpieczeniu społecznym. Umowa przewiduje, że obywatele polscy również w razie pobytu poza granicami Niemiec otrzymywać będą ubezpieczenie renty niemieckie, które dotąd nie były im wypłacane.

Po wejściu w życie umowy podejmą więc niemieckie instytucje ubezpieczeniowe i to za czas od 1 października 1931 r. (w stosunku do optantów pensjonistów knapszalowych od 1 lipca 1931 r.) wypłatę spoczywających dotąd rent, należnych obywatelom polskim, przebywającym w Polsce, względnie poza Polską.

Tylko część rent niemieckich a mianowicie pewne renty należne zamieszkałym w Polsce w dn. 1 stycznia 1931 r. rencistom ubezpieczenia inwalidzkiego i wypadkowego oraz ubezpieczenia pracowników umysłowych, którzy uzyskali prawo do renty jeszcze przed 1 stycznia 1923 r. przejęte będą i wypłacane przez polskie instytucje ubezpieczeniowe.

Osoby, które dotąd w miejsce należnych im rent niemieckich otrzymują z polskich instytucji ubezpieczeniowych zasiłki, rentowe, a więc są już obecnie w nich zarejestrowane, nie mają obecnie potrzeby zgłaszania swych pretensyj do rent.

Natomiast wszystkie osoby, które z zasiłków tych nie korzystają, a którym niemieckie instytucje ubezpieczeniowe nie wypłacają przysługujących im rent, winny w najbliższym terminie zgłosić swe pretensje wobec ubezpieczenia niemieckiego do właściwej dla danego działu ubezpieczeń społecznych polskiej instytucji ubezpieczeniowej, przedkładając przytem posiadane przez nie orzeczenie rentowe (Rentenscheide).

O ile chodzi o renty ubezpieczenia pracowników umysłowych (Angestellteversicherung) właściwy jest Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Królewskiej Hucie.

renty ubezpieczenia inwalidzkiego (Invalidenversicherung)—Zakład ubezpieczenia na Wypadek Inwalidztwa w Królewskiej Hucie) w stosunku do osób zamieszkałych w województwach poznańskim i pomorskim—Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu).

renty pensyjnego ubezpieczenia górniczego (Knappschaftliche Pensionsversicherung)—Spółka Bracka w Tarnowskich Górach.

renty ubezpieczenia od wypadków (Unfallversicherung)—Zakład Ubezpieczenia od Wypadków w Królewskiej Hucie (w stosunku do osób zamieszkałych w województwach poznańskim i pomorskim—Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu).

W jednym z dwóch wymienionych ostatnio Zakładów ubezpieczenia od wypadków winni również zgłosić w najbliższym terminie swe pretensje pozostałym członkom rodziny pracownika, który uległ śmiertelnemu wypadkowi przy pracy w Niemczech, o ile z powodu pobytu poza granicami Niemiec w chwili tegoż wypadku nie uzyskali prawa do renty niemieckiej.

Wszystkie wymienione powyżej polskie instytucje ubezpieczeniowe udzielać będą zainteresowanym wszelkich informacji co do wykonania umowy. Zaznacza się natomiast, że ze względu na konieczność bliższego ustalenia pomiędzy dwoma Rządami warunków zastosowania poszczególnych postanowień umowy, podjęcie na jej podstawie wypłaty rent nie nastąpi jeszcze w dn. 1 września 1933 r. lecz ulegnie pewnej zwłoce. Osobne komunikaty prasowe podają informacje co do uprawnień przysługujących na podstawie powyższej umowy osobom, którym niemieckie instytucje ubezpieczeniowe nie przysłały dotąd rent, ale które podległy w Niemczech ubezpieczeniu u inwalidzkiemu, pensyjnemu ubezpieczeniu górniczemu lub ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Defraudant przed sądem

Przed sądem okręgowym w Białymstoku stanie w dn. 19 b. m. Roman Galski, oskarżony o to, że od 30 listopada 1931 r. do 2 kwietnia 1932 r., będąc wiceprzewodniczącym sekcji zbiorczej w naturze powiatowego komitetu do spraw bezrobocia w Białymstoku przywłaszczył sobie na szkodę tegoż komitetu kwotę 2.890 zł. 56 gr., powierzoną mu na zakup żywności. W charakterze świadków ze strony oskarżenia m. in.

występują starosta powiatowy p. inż. St. Michałowski oraz b. insp. samorządu powiatowego Pierzchalski.

Schwyłani złodzieje

W nocy z 7 na 8 b. m. we wsi Zalesie pow. bielskiego skradziono Antoniemu Kurkowi dwa wieprze. Kradzieży dokonali Józef Godlewski, Bronisław Zero, Stanisław Zero, Józef Bernacki i Lucjan Zero. Godlewski przyznał się, że w czasie dokonywania kradzieży był uzbrojony w krótki karabin i wskazał policji miejsce, gdzie ukryto mięso i karabin. W czasie dokonywania rewizji u Godlewskiego—Lucjan Zero, okuty w kajdanki, korzystając z zamieszania, wywołanego wskutek stawiania przez Godlewskiego i jego rodzinę oporu policjantom, zbiegł.

Ze szkoły muzycznej im. Fr. Chopina

W sali szkoły muzycznej im. Fr. Chopina przy ul. Marsz. Piłsudskiego odbędzie się w sobotę i niedzielę, w dniu 16 i 17 września br. recital skrzypcowy b. absolwenta tej szkoły, znanego wirtuoza, Abrahama Krygla. Koncert ten, budzący duże zainteresowanie, da możliwość usłyszenia pięknej gry tego utalentowanego skrzypka, znanego ze swych występów w stolicy oraz w radio.

Idziemy dziś do „Resursy”

Urządzone przez zarząd „Resursy Obywatelskiej” sobotnie wieczorne taneczne cieszą się coraz bardziej wzrastającym powodzeniem. Każdej soboty salony „Resursy” wypełnione są po brzegi bawiącą się ochoczo publicznością z najlepszych sfer m. Białegostoku. Dziś „Resursa” otwiera również swe gościnnie podwoje, zapraszając wszystkich, kto pragnie połączyć w miłej przytulnej atmosferze wieczór, Początek o godz. 9 wiecz. Wstęp 1 zł.

Dyżury nocne aptek

Dzisiaj pełnią dyżury apteki: O. Gessnera, Lipowa 18 i B-ci Kuryckich, Sienkiewicza 34.

Nocne pogotowie lekarskie

tel. 5-03 „Linax Hacedek”.

Naczelnym lekarzem Miejskiego Szpitala Żydowskiego Dr. med. A. W. KAPLAN powołał i wznowił przyjęcia chorych przy ul. Warszawskiej 15, tel. 1-50 od godz. 5-7 popoł. i 12-1 w pol.

Dr. M. Kacnelson Choroby weneryczne-skórne Przyjmuje od godz. 9-1 o i od 4-7 o BIAŁYSTOK, Kilińskiego 8 Telefon. 9-61.

Dr. J. WALEWSKI Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe. ul. Sienkiewicza 14 m. 3, tel. 1-46

Pamiętajmy o bezrobotnych

LECZNICA dla przychodzących chorych Białystok, Sienkiewicza 3. Tel. 1-38 Przyjmuje lekarzy specjalistów W chorobach godzinny Skóry, weneryczn. i niemocyj 1-217-8 Dzieci 12-1 Wewn., serca i przem. mat. 1-219-4-5 Kobięcych i akuszerji 11-115-6 Porady dla ciężarnych 11-115-6 Nerwowych 1-2 Gardła, uszu i nosa 41-51-2 Choroby otcu 6-7 Chirurgia i wtorki i piątki 1-2 Pęcherza i dróg mocz. czwartki 3-4 Analizy. Chor. jamy ustn. 9-1 i 4-7 Analizy mocz. krwi itd. Zastrz. 9-7 Porady i badania przedślubne WIZYTA 3 zł.

KAPELUSZE MĘSKIE szytywne i miękie Najnowsze fasony i Kolory POLECA: BIAŁOSTOCKA FABRYKA FILCÓW SKŁAD FABRYCZNY Sienkiewicza 16

Dr. med. N. PRYŁUCKI choroby wewnętrzne (spec. serca i płuc) przeprowadził się Sienkiewicza nr. 40, tel. 9-34.

Sprzedaje się plac o wymiarach 2692 mtr. kw. Słoboda — działka Nr. 32, Wilno, Królewsk. 3 m. 7. Aleksander Nikolajew.

Na biednych dzieci

Zorganizowana w ubiegłą niedzielę przez opiekę szkolną przy szkole powsz. Nr. 4 kwesta na rzecz biednych dzieci tej szkoły przyniosła 416 zł. Organizatorzy dziękują gorąco wszystkim, którzy swą ofiarnością przyczynili się do tych wyników.

M. U. P.

Audycje rozgłosi M.U.P. w ogrodzie miejskim zostały już zakończone. Obecnie jest w opracowywaniu nowy program na rok 1933/4. Koło śpiewacze przy MUP czyni obecnie próby celem wzięcia udziału w akademji z okazji odsieczy Wiednia w dniu 24 bm. Poza-tem obecnie organizuje się sekcja teatralno-amatorska M. U. P. Zapisy przyjmuje wydział oświaty zarządu miasta.

Pogrzeb przy udziale 20 tys. osób

Duże poruszenie wśród ludności żydowskiej w Białymstoku wywołała wiadomość, że w Raduni woj. nowogródzkiego zmarł Izrael Kagan, znany w szerokich kołach żydowskich, jako „Chofec Chaim”, autorytet w żydowskich kwestiach religijnych, autor całego szeregu książek talmudycznych. Pogrzeb, w którym weźmie udział — jak obliczają — około 20 tys. osób, odbędzie się w niedzielę. Z Białegostoku wyjeżdża delegacja.

Szkoła Muzyczna Leokadii Kahanówny pod protektorem prof. Józefa Turczyńskiego Zapisy codziennie Informacje w kancelarii przy ul. Sienkiewicza 28, tel. 4-33.

Na rynku w Białymstoku

Na rynku białostockim notowano wczoraj następujące ceny żywności: pszenica — 22 zł. (w ubiegłym tygodniu—20), żyto — 15, jęczmień — 15, owsy 14, mąka pszenna 65% — 45, 50% — 55, żytnia pyłkowa 65% — 28, razowa 90% — 18, chleb pyłkowy 65% — 28, razowy 90% — 18, koniczyna — 6, siano gruntowe — 5,50, polne — 6, błotne 4, słoma — 4, ziemniaki 5.

KRADZIEŻE

Z szatni urzędu skarbowego przy ul. Warszawskiej 37 skradziono płaszcz letni urzędniczego tegoż urzędu, Józefa Szulca (Dobra 2), wartości 170 zł. — Ze strychu domu Nr. 1 przy ul. Częstochowskiej skradziono Fani Goldberg dwa, łóżka, sprzęty kuchenne i cztery pierzyny łącznej wartości 400 zł.

Restauracja! Dancing! Kabaret! „RITZ” Dział godz. 21-5 OTWARCIE godz. 21-5 Dział na które zapraszamy Szanownych gości Kabaret przy współudziale światowej sławy Duetu Wiedeńskiego tanecznego Doly & Jost oraz tancerki Billie Antony Elastic - Acrobatic - Wonder Orkiestra Kwart - Fidler w pełnym składzie Kuchnia pod kierunkiem znanego szefa Wł. Staszewskiego Z poważaniem Tadeusz Przybylski U W A G A ! W każdą niedzielę i święta „Five o'clock” rozpoczynając od dnia 17 września r. b.

Dr. GAWZE (Spec. chorób uszu, gardła i nosa) przeprowadził się na Rynek Kościuszki 7 m. 9 (wejście frontowe) tel. 5-34 gdzie i ordynuje.

Lekarz-Dentysta D. Gdańska przeprowadziła się na ul. Warszawską Nr. 2 parter

Złączyć Orła Białego z Pogonią i Gryfem w herbie Białegostoku

II. Jestem zwolennikiem pieczołowitego ochrania przeszłości tam, gdzie łączy się ona z treścią życia zaciebiając się przez to z teraźniejszością. Z dużym zaciekawieniem odczytywałem wywody autorów artykułów w sprawie herbu Białegostoku i widzę, że kult dla przeszłości jest głęboko zakorzeniony w duszach nas wszystkich bez względu na to, czy pieczętujemy się herbami rodzimi, czy też nie. Herby miast mało mają jednak wspólnego z herbami rodzimymi, gdyż te ostatnie niegdyś miały na celu podtrzymywanie łączności członków rodu—obecnie zaś są tylko zabytkiem przeszłości, herby zaś miast jeszcze dotychczas nie utraciły realnego znaczenia, tak jak godła państwowe i narodowe. Herb miasta jak i regionu jest symbolem przynależności do pewnego zbiorowiska ludzkiego, mającego pomimo często różnorodności składu plemiennego — pewne znamiona wspólne. Stworzenie sztuczne takiego znaku symbolicznego

byłoby trudne, to też jeżeli miasto nie chce zadowolnić się zwykłą pieczęcią z godłem Państwa, zanim zostanie opracowane godło wojewódzkie—musi sięgnąć do przeszłości.

W przeszłości swej Białystok korzystał z herbu Branickich. Moment tak wyraźnie podkreślony przez p. Goławskiego, że staraniem Jana Klemensa Branickiego zostało miastu nadane prawo magdeburskie w r. 1794—czyli zasady szerokiego jak na owe czasy samorządu—jest dostateczną legitymacją dla uznania herbu ówczesnego za aktualny i dla naszych czasów. Jako stolica obwodu korzystał od roku 1809 Białystok z herbu b. województwa podlaskiego. Prof. Gumowski twierdzi, że stało się to dlatego, by podkreślić, iż kraj ten leży na pograniczu Polski i Litwy. Pan Goławski obawia się, że utrzymanie tego symbolu przejściowości w herbie miasta ułatwi zaborczości litewskiej nieuzasadnione pretensje do kraju, wchodzącego niegdyś w skład ziem dziedzicznych Giedymina.

Wniosek p. komisarza rządowego zmierza do tego, żeby herb miasta Białegostoku wyobrażał Gryfa Branickich. Uważam, że jest to słuszne, lecz wobec używania dotychczasowego przez miasto również godła z Orłem i Pogonią—„Gryf” winien znaleźć się również w tej symbolicznej trójcy. Dotychczasowy układ herbu musiałby wtedy ulec zmianie w ten sposób: że Orzeł znalazłby się u góry w lewym polu, Pogoń—obok na prawo, a Gryf—u spodu. Należy jednak zwrócić uwagę rysownikom, którzy będą odtwarzać ten dawny herb Podlasia, że Orzeł Biały w herbie województwa podlaskiego nie miał korony, miecza i berła, tych symbolów władzy państwowej i tem się różnił od godła państwowego.

Była głęboka symbolika, ukryta w tem, że obok uzbrojonego rycerza, wyobrażającego Pogoń jako symbol zbrojnej ekspansji litewskiej, Biały Orzeł reprezentował ekspansję polską pokojową, idącą na Litwę i Ruś szlakiem migracji rolnej. Te symboliki należałoby utrzymać w nowym herbie Białegostoku jako wciąż aktualną.

Jan Frankowski.